

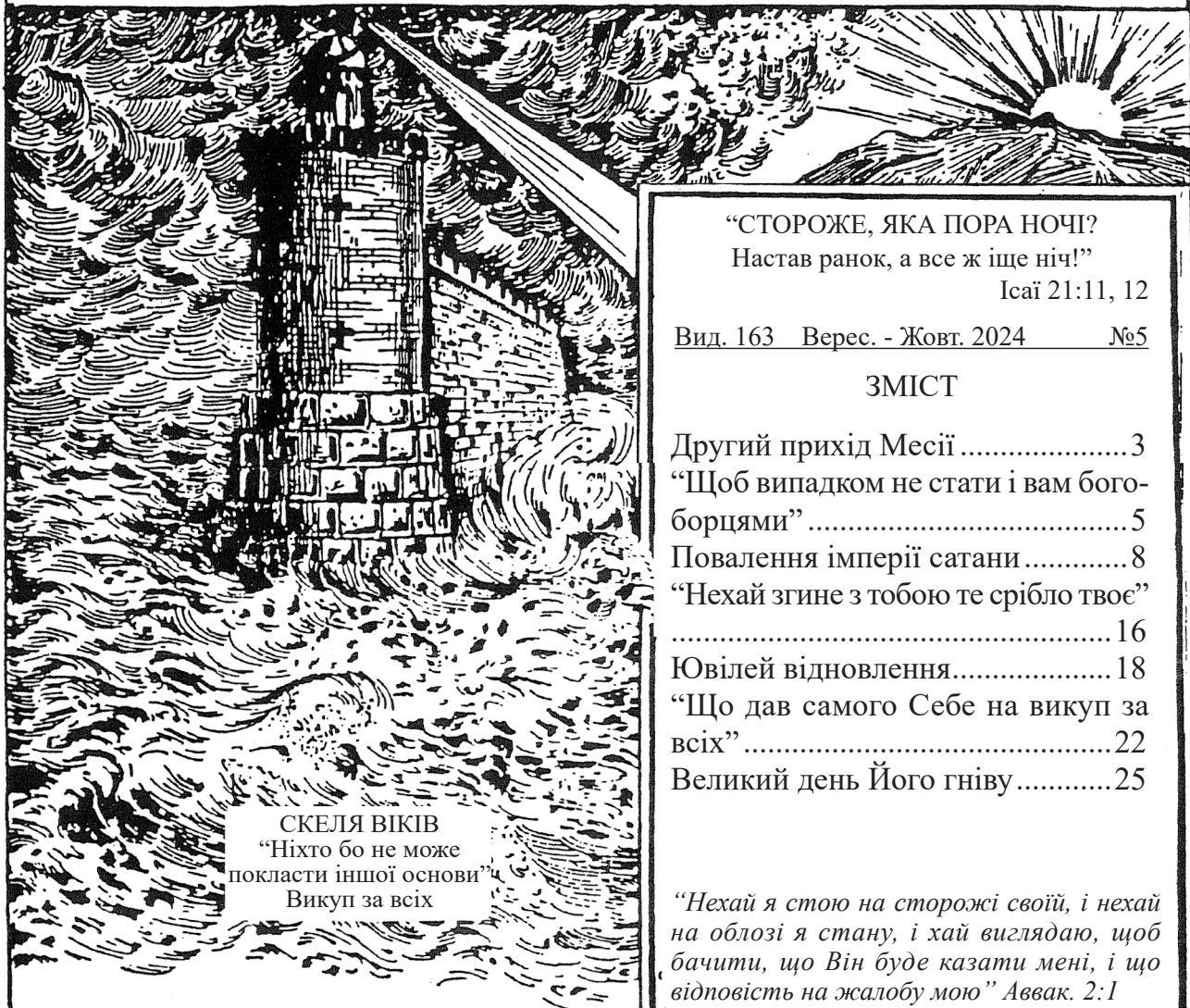

ЗОРІННЯ

НОВОЇ ДОБИ

ВІСНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА

СКЕЛЯ ВІКІВ
 “Ніхто бо не може
 покласти іншої основи”
 Викуп за всіх

“СТОРОЖЕ, ЯКА ПОРА НОЧІ?
 Настав ранок, а все ж ще ніч!”

Ісаї 21:11, 12

Вид. 163 Верес. - Жовт. 2024 №5

ЗМІСТ

Другий прихід Месії	3
“Щоб випадком не стати і вам богоборцями”	5
Повалення імперії сатани	8
“Нехай згине з тобою те срібло твоє”	16
Ювілей відновлення.....	18
“Що дав самого Себе на викуп за всіх”	22
Великий день Його гніву	25

“Нехай я стою на сторожі своїй, і нехай на облозі я стану, і хай виглядаю, щоб бачити, що Він буде казати мені, і що відповідь на жалобу мою” Аввак. 2:1

“Тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль (збурених, невдоволених мас), коли люди будуть мертвити від страху й чекання того, що йде на весь світ (на всіх людей), бо сили небесні (церковні) порушаться... Як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство близько... Випростуйтеся, і підійміть свої голови, - бо зближається ваше визволення” (Луки 21: 25-31)

ЦЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

Головна мета цього журналу – давати пояснення Біблії. Його видає Товариство дослідників Біблії для того, щоб на основі Святого Письма поширювати правдиве знання про Божий План Спасіння, особливо для тих, які називаються християнами. В ньому також даються оголошення про конвенції та звіти з цих конвенцій, а також оголошення про літературу, яку видає Товариство. Наші так звані “веріанські дослідження” є вивченням і дослідженням Святого Письма з використанням “Викладів Святого Письма”, видання яких було організоване Товариством ще за часів Ч.Т. Рассела.

Цей журнал стає на захист єдиної правдивої основи надій християн, яку, як правило, відкидають, а саме, Викуп – відкуплення дорогоцінною кров’ю Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх (1 Петра 1: 19; 1 Тимофія 2: 6). Лише на цій основі хтось може будувати з “золота, срібла, дорогоцінного каміння” Божого Слова (1 Кор. 3: 11-15; 2 Петра 1: 5-11). Інша ціль цього журналу – показати всім, “що то є зарядження таємниці, яка від віків захована в Бозі”, щоб “тепер через Церкву була оголошена найрізніша мудрість Бога”, яка “за інших поколінь не була оголошена людським синам” (Ефесян 3: 9, 10, 5).

Цей журнал є незалежним від усіх партій, сект чи віровизнань і намагається кожне своє слово підпорядкувати Божій волі в Христі, як це виражено в Святому Письмі. Тому ми відкрито говоримо про все те, про що говорив Господь – згідно з Божественною мудрістю, якою Він нас обдарував, щоб про це говорити. Наше ставлення не є догматичним, бо що знаємо, те й говоримо, маючи сильну віру в Божі обітниця, які є певні. Призначення цього журналу – служити Богу, тому рішення про те, що може бути поміщене в ньому, а що ні, мусить бути згідне з нашою думкою відносно того, що є до вподоби Господу, згідне з Божим Словом і є для збудування братів і сестер у знанні та Божій ласці. Тому ми не тільки просимо, але й наполягаємо, щоб наші читачі досліджували кожне написане тут слово за допомогою непомильного Божого Слова.

ЗГІДНО З НАШИМ РОЗУМІННЯМ СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО НАВЧАЄ:

що ЦЕРКВА є “храмом” живого БОГА – особливим “Його творивом”; що його будівництво ведеться на протязі всього віку Євангелії – відколи Христос стався Відкупителем світу і основним “Наріжним Камнем” цього храму, через який, коли він буде завершений, Божі благословення зійдуть “на всі племена”, і вони матимуть доступ до Нього (1 Кор. 3: 16, 17; Еф. 2: 20, 22; 1 М. 28: 14; Гал. 3: 29);

що водночас відбувається ОБТІСУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ І ШЛІФУВАННЯ посвячених віруючих у Христове поєднання за гріх. І коли останній з цих “живих каменів”, “вибраних і дорогоцінних”, буде готовий, тоді великий Майстер збере все до купи у першому воскресінні, і храм буде наповнений Його славою і стане місцем зустрічі між Богом і людьми впродовж Тисячоліття (Об. 15: 5-8);

що ОСНОВА НАДІЇ для ЦЕРКВИ і для СВІТУ полягає в факті, що Ісус Христос “за благодаттю Божою смерть скуштував за всіх”, є “викупом за всіх”, і “часу свого” буде “світлом правдивим,.. що просвічує кожну людину, яка приходить на світ” (Євр. 2: 9; Ів. 1: 9; 1 Тим. 2: 5, 6);

що НАДІЄЮ ЦЕРКВИ є можливість бути схожою на свого Господа, “бачити Його, як Він є”, стати “учасниками Божої Істоти” і брати участь в Його славі як співспадкоємиця (1 Ів. 3: 2; Ів. 17: 24; Рим. 8: 17; 2 Петр. 1: 4);

що ТЕПЕРІШНЄ ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ – вдосконалювати святих для майбутньої праці служби; розвивати в собі кожну благодать, бути Божим свідоцтвом для світу і готуватися бути царями і священиками в наступному віці (Еф. 4: 12; Мт. 24: 14; Об. 1: 6; 20: 6);

що НАДІЯ для СВІТУ полягає у благословеннях знання і можливостей, які будуть дані всім Христовим Тисячолітнім Царством, – реституції всього, втраченого в Адамі, для всіх охочих і слухняних, з рук їхнього Відкупителя і Його прославленої Церкви, – коли всі свавільні нечестивці будуть знищені (Дії 3: 19-23; Іс. 35).

“ЗОРІННЯ НОВОЇ ДОБИ”

Журнал видається кожних два місяці

Цей журнал видається Товариством дослідників Біблії. Статті, які друкуються в ньому, перекладені з Репринтів (передруку) статей, написаних братом Расселом. Статті друкуються в зворотному порядку, починаючи з 1916 року написання.

Хочемо повідомити всіх читачів “Зоріння Нової Доби”, що цей журнал розповсюджується безкоштовно. Надіємось, що брати усіляко будуть

підтримувати цей журнал, який розповідає про наближення Божого Царства, потішає пригноблених і дає харч у пору тим, хто уклав з Богом угоду при жертві.

ЦЕЙ ЖУРНАЛ ВИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ДОБРА БОЖОГО НАРОДУ І ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ.

Всі листи, зауваження та побажання просимо висилати на адресу:

п/с 6890
м. ЛЬВІВ, 79019

ДРУГИЙ ПРИХІД МЕСІЇ

Другий прихід Месії вкрай непопулярний з трьох причин:

1. Вважається, що він знаменує собою кінець усякої надії на спасіння.

2. Він видається непотрібним через загальну думку, що всі люди йдуть до Христа після своєї смерті, щоб бути засудженими на вічне життя або вічні муки.

3. Здається неприйнятним і навіть абсурдним, що Христос коли-небудь повинен сидіти на земному троні й здійснювати земне панування.

Не побоюючись спростування, ми стверджуємо, що всі ці три заперечення ґрунтуються на помилкових поглядах і неправильному розумінні Божественного Плану. Навпаки, ми вважаємо, що Другий прихід Месії не тільки добре підтверджений Писанням, а й у всьому логічний, розумний та узгоджується з Божественним планом, як він викладений. Розгляньмо заперечення в зазначеному порядку:

1. Ми вже показали, що замість того, щоб іменувати прихід Месії кінцем світу, ми насправді повинні вважати його початком славної епохи Тисячолітніх благословень, яка принесе можливість підйому, розумового, морального та фізичного, які, якщо на них відгукнутися, приведуть до вічного життя в Раю. У "темні віки" вся теологічна думка була настільки спотворена, що практично все вчення зводилося до тривалих мук чистилища, а пізніше ми, протестанти, погіршили становище, відкинувши чистилище й засудивши всіх, крім святих, до вічних мук. Святий Павло по праву назвав ці омани "науками демонів" (1 Тим. 4: 1).

Мало того, що в людей забрали надію на Тисячоліття, сказавши їм, що в мить смерті вони,

за невеликим винятком, будуть віддані на муки, але, на додаток, людей стали ще більше лякати біблійними посланнями на Другий прихід Господа й воскресіння мертвих. Бідному людству казали, що після страждань у невимовній агонії в якомусь безтілесному стані для людей Другий прихід Христа означатиме воскресіння їхніх тіл і засобів, з допомогою яких їхні муки тільки посиляться, натомість тіла позостануться з усіма їхніми теперішніми нервами та чутливістю, але стануть вогнетривкими. Не дивно, що з цього погляду Другий прихід Месії викликає страх і переляк! Не дивно, що бідне людство боїтиметься його й багатиме, щоб він ніколи не настав!

2. При правильному вивченні Біблія відверто суперечить популярним теоріям про те, що люди після смерті стають більш живими, ніж за життя. Як уже було показано, Біблія вчить, що смерть – це смерть; що "померлі нічого не знають"; що "чи сини його славні, того він не знає, чи в прикрому стані того він не відає"; що "немає в шеолі [гробі – пеклі], куди ти йдеш, ні роботи, ні роздуму, ані знання, ані мудрости"; що надія Святого Письма – "воскресіння мертвих, праведних і неправедних". Тож, як сказав наш Господь, "Бо надходить година, коли всі, хто в гробах, Його голос почують і повиходять" – ті, що чинили добро, до вічного життя, а ті, що чинили зло, до воскресіння через суди, через дисципліну, завдяки якій усі охочі й слухняні остаточно зможуть бути підняті до життя наприкінці Тисячолітнього віку. Як дивно, що всі ми неправильно розуміли ці Писання й пророцтва, приймаючи теорії, які не узгоджуються

з нашими розумними уявленнями й зовсім не узгоджуються з Богом!

3. Ми згодні з тим, що абсолютно непослідовно й абсурдно припускати, що наш Господь повинен повернутися на землю [OV056], щоб посісти земний трон із земним двором, придворними й земним пануванням! Це було б переходом від вищої влади до нижчої й, отже, немислимо для розуму. Але це не те Царство, яке, як повідомляє Біблія, Месія встановить на землі. Навпаки, виразне вчення Писання свідчить, що нашого Господа ніколи більше не знатимуть як людину. Він взяв на Себе вигляд раба й природу людини, щоб “за благодаттю Божою смерть скуштувати за всіх”. Це сталося тому, що досконала людина згрішила, і життя досконалої людини мусило бути замінене Його життям, щоб задовольнити вимоги Божественної Справедливості. Відколи наш Господь встав із мертвих, Він більше не людина, а духовна істота, як говорить Писання: “Умертвлений тілом, але Духом оживлений”. “Господь же то дух” – “вищий від усякого уряду, і влади, і сили, і панування, і всякого ймення, що назване” – прославлений і “учасник Божественної природи” (Турк). У згоді з цим Писання показує, що з’явлення нашого Господа після Його воскресіння повністю відрізнялися від Його присутності з учнями до Його смерті. До смерті Він був людиною Ісусом Христом, а після воскресіння став духовною істотою і проявляв Себе в різних фізичних тілах – як садівник, як мандрівник, у тілі, подібному до того, в якому Його розіп’яли тощо. Ці прояви переконали апостолів: (а) що Він більше не мертвий, а живий; (б) що Він більше не людина, а “перемінений”, невидимий для них більшу частину часу; і що Його бачили протягом сорока днів лише кілька разів.

Саме прославлений Месія має прийти вдруге “із силою й великою славою” – небесною славою. Його Царство буде невидимим для людства. Як сказав наш Господь юдеям: “Ще недовго, і вже світ Мене не побачить”. Причина такої неможливості бачити Його очевидна для всіх, хто вивчає Біблію. Усі духовні істоти невидимі для смертних. “Ніхто Бога ніколи не бачив”. Нам сказано, що “Ангел Господній табором стає кругом тих, хто боїться його, і визволяє їх”, і що “всі вони духи служебні, що їх посилають на службу для тих, хто має спасіння впадкувати”. Ми їх не

бачимо, бо вони перебувають на одному рівні існування, а ми – на іншому. Був час, коли для того, щоб вірити в невидимі речі, було потрібно більше віри, ніж зараз. Хіба зараз ми не можемо чути один одного телефоном на відстані сотень миль? Хіба в нас немає бездротової телеграфії та рентгенівських променів? Зверніть увагу на опис нашим Господом Його Царства. Ми читаємо, що коли фарисеї запитали, коли ж з’явиться Боже Царство, Він відповів і сказав їм, що воно не з’явиться взагалі. Ось Його слова: “Боже Царство не прийде з розголосом [з зовнішнім проявом, видимим чином]; і не скажуть: ось тут або там; бо Боже Царство [буде] всередині [посеред] вас” (Турк) – панівне, скрізь присутнє, невидиме, за винятком тих випадків, коли очі розуміння розпізнають дію його законів через його земні знаряддя й слуг. Це не важко зрозуміти тим, хто вірить Писанню, адже хіба сатана не є зараз таким невидимим князем, і хіба його ангели не є такими ж невидимими, і хіба він не здійснює величезну владу безпосередньо та через свої знаряддя, занепалих ангелів, демонів, і через ошукані земні знаряддя? “Кому піддається як раби на послух, рабами того ви і є”.

Так само духовна імперія Христа й Церкви матиме духовні знаряддя, які діятимуть серед людей, а також людські знаряддя – Стародавніх Гідних – Авраама, Ісака та всіх пророків, визнаних Господом гідними вічного життя, досконалості. Вони становитимуть земну фазу духовного Царства, виконуючи волю безсмертного й невидимого Царя (Євр. 11: 39, 40; Пс. 45: 17; Лк. 13: 28).

З цього, біблійного, погляду Другий прихід нашого Господа, Месії, є найбільш послідовною річчю. Під час Свого Першого приходу Він прийшов, щоб дати ціну відкуплення й привести в дію благословенні умови благодаті, за допомогою яких протягом цього Євангельського віку Він збирає Свій “вибраний клас”, Свою Наречену, з усякого народу, племені та мови. Це повністю узгоджується з тим, що Він повинен прийти вдруге, як було обіцяно, щоб прийняти Свою Церкву до Себе, посадити її як Свою Наречену [OV057] на Своему престолі й виконати через неї, а також через Стародавніх Гідних, які представлятимуть Ізраїль по плоті, велику обітницю Бога, дану Аврааму й підтвержену Ісаку

та Якову: “У твоєму потомстві благословляться всі народи землі” (Хом.).

Виключити з наших надій Другий прихід Месії й Тисячолітнє Царство означало б зруйнувати всю славу перспективу, що відкривається перед нами в Писанні. Той, Хто відкупив світ жертвою Свого життя, Хто зібрав Церкву в цьому Євангельському віці, безсумнівно, не вхибить виконати милостиву обітницю Бога благословити світ, надавши тисячолітні можливості відкупленому світу людства. “Він [Христос] через муки Своєї душі буде бачити плід, та й насититься”. Церква, Його Співспадкоємці, які зараз розділяють Його важкі випробування, також розділять Його славу та Його благословенну працю підняття світу людства.

Немає потреби наводити свідчення Писання щодо факту Другого приходу нашого Господа. Вірші Писання на цю тему добре відомі всім, хто вивчає Біблію. Відомий євангеліст Д. Л. Муді, вивчивши це питання, заявив, що жодна інша тема не розглядається в Біблії так докладно. Хай там що, усі, хто дотримується біблійного погляду, повинні визнати, що без Другого приходу Христа весь Божественний План зійшов би нанівець – не приніс би необхідних благословень. Наш Господь прийшов перший раз, щоб відкупити. Вдруге Він приходить, щоб визволити відкуплених.

“І побачить Його кожне око, і ті, що Його прокололи були”, – це твердження не суперечить

словом нашого Господа про те, що “вже світ Мене не побачить”. Є два способи бачити. Наприклад, сліпі іноді кажуть: “Я бачу”. Є очі розуміння, а є також очі фізичного зору. Багато хто з тих, у кого є друге, не мають першого. “Невіруючим бог цього віку засліпив розум, щоб для них не засяяло світло Євангелії слави Христа, а Він образ Божий” (2 Кор. 4: 4).

Світ загалом сліпий. “Бо темрява землю вкриває, а морок – народи”. Тільки святі Господа бачать в істинному сенсі цього слова, очима свого розуміння. Тому написано: “Очі ж ваші блаженні, що бачать, і вуха ваші, що чують” (Мт. 13: 16). Апостол пише Церкві, що він молить Бога за них, щоб, відкривши очі розуму, вони змогли зрозуміти зо всіма святими, що то ширина й довжина, і глибина й вишина, і пізнати Христову любов, яка перевищує знання (Еф. 3: 17, 18). Обітниця говорить: “Тоді то розплющаться очі сліпим і відчиняться вуха глухим” (Іс. 35: 5). Це станеться під час Тисячолітнього Царства, і в результаті всі пізнають Господа, від малого до великого. Не бачачи буквальним зором, але ясно бачачи очима розуміння, всі цінуватимуть Його характер і втішатимуться ним. Іноді ми поетично висловлюємо цю думку в словах:

“Отче Мій, Сонце для душі,
Немає ночі при Тобі,
Хай темні хмари звідусіль
Не закривають образ Твій”.

OV055

“ЩОБ ВИПАДКОМ НЕ СТАТИ І ВАМ БОГОБОРЦЯМИ” ДІЇ АПОСТОЛІВ 5: 17-42

*“Блаженні вигнані за правду, бо їхнє
Царство Небесне”
(Матвія 5: 10).*

“Бо Господь, кого любить, того Він карає” – таким є вчення, яким вирізняється християнство. Доти, доки не вдасться хоч до деякої міри збагнути принципи Божественного управління, видається нерозумним стверджувати, що християни є особливим об’єктом Божественної любові й піклування, і водночас визнавати, що загалом на їхню долю припадає більше випробувань, труднощів, переслідувань тощо, аніж на долю інших. Філософія цього є розкриттям Божественного Плану Віків. З жодного іншого погляду цю річ не можна розумно збагнути в

усіх її деталях. З будь-якого іншого погляду поставало б запитання: чому б не зробити людство досконалим, уберегти його від непотрібних спокус і просвітити, щоб воно завжди обирало добро й відкидало зло? Чому б не захистити тих, хто вірний Господу, показавши відкрито Правду, її Автора та її служителів? Чому б не здолати зло, замість того щоб дозволити злу такими багатьма способами перемагати добро – як на хресті, так і в усіх життєвих випробуваннях?

“ТАК, ОТЧЕ, БО ТОБІ ТАК БУЛО ДО
ВПОДОБИ”

Філософія того, чому Бог дозволив злу тріумфувати сьогодні, гарно викладена в “Дослідженнях Святого Письма”, Том I (“План

Віків”), і може бути стисло запропонована нами тут. Дозвіл зла – лише одна з рис Божественного Плану, згідно з яким наш Творець задумав, щоб усі Його розумні піддані були вільними морально, і щоб кожний з них, ангели й люди, був цілковито випробуваний у своїй любові та відданості Йому й принципам праведності, які Він уособлює. Крім того, ми маємо також особливий розвиток і випробування характеру, будучи запрошеними до співпадкоємства з Ісусом у Тисячолітньому Царстві, і від нас слушно вимагається бути “більш ніж переможцями” – відданими найвищою мірою в думках, словах і вчинках. Перевірка на таке високе становище в Божественному задумі виправдовує найсуворіші випробування. Якщо зрозуміти, що Євангельський вік – це період обрання Царського Священства для духовного рівня, а Юдейський вік був періодом обрання земних представників Царства, то одразу стає зрозумілим, чому шлях покликаних, вибраних, вірних був таким вузьким; чому так мало тих, хто його знайшов, і ще менше тих, хто має віру, мужність та терпіння йти ним до кінця життєвої мандрівки.

ВІДКРИТТЯ ДВЕРЕЙ В’ЯЗНИЦІ

Наш урок є продовженням попереднього, в якому розповідається про зцілення кульгавого в храмі Петром та Іваном і про чудову нагоду, надану учням для проповіді Євангелія народу й правителям. Результатом слухання справи перед посадовими особами стало ув’язнення їх у темницю для повторного слухання наступного дня, тому що за юдейським Законом суд мав відбуватися після ночі. Вірш 17 коротко розповідає нам, що первосвященник Анна був саддукеєм. Саддукеї були агностиками й вищими критиками, які не вірили ні в Божественне Об’явлення, ні в майбутнє життя через воскресіння, ні в що інше. Йосип Флавій розповідає, що більшість представників верхівки його днів були скептиками, саддукеями, хоча основна маса народу була фарисеями. Таким чином, стає зрозуміло, що існує тісна відповідність між церковними умовами наприкінці Юдейського віку й тими, які переважають зараз, наприкінці цього віку. Сьогодні, як за кафедрою, так і на церковній лаві, найосвіченіші з людського погляду дуже слабо вірять у будь-що за межами нинішнього життя. Їхня віра поступово слабшає під натиском вищої критики та еволюції, оскільки вже

підірвана хибними уявленнями середньовіччя і, зокрема, вченням про те, що майже кожен прямує на вічні муки чи то через Божественну нездатність запобігти цьому, чи з причини Божественне призначення.

Вчення апостолів були особливо спрямовані проти саддукеїв, оскільки в їхній основі лежало твердження, що Христос повстав із мертвих; і по-друге, оскільки саме цей первосвященник і його спільники керували змовою, що призвела до розп’яття нашого Господа. У нашому тексті говориться, що ті “переповнилися задрощами”. Грецьке слово, мабуть, означає, що вони палали обуренням і прагнули, щоб апостолів засудили перед синадріоном і позбулися. За таких обставин їх відправили до в’язниці.

Однак уночі Господній ангел чудесним чином вивів їх, поки сторожа в’язниці спала, і наказав їм піти до храму та говорити народу всі слова цього життя. Так Бог перемирював свідчення Своєї Божественної турботи й захисту з іншими випробуваннями, які, здавалося б, суперечили цьому. Таким чином апостоли й рання Церква, а також ми, хто читає цю розповідь, зміцнилися й підбадьорилися в цілковитій довірі до Господа, що більшим є Той, Хто за нас, аніж усі ті, хто проти нас, і що навіть несприятливі події відбуваються за Божественним дозволом. Як сказав наш Господь Пилату: “Надо Мною ти жодної влади не мав би, коли б тобі зверху не дано було”.

Зверніть увагу на слова послання ангела (вірш 20): “Всі слова цього життя”. У цих кількох словах є проповідь для нас. Вони нагадують нам, що наше послання складається з “красних слів життя” – життя з мертвих, забезпеченого для нас і остаточно для всіх смертю Відкупителя, Його воскресінням, і яке буде фактично надане нам та всім під час Його другого приходу. Ці слова нагадують нам також про те, що ми, віруючі, вже зараз вірою входимо в це оновлене життя – життя воскресіння, образно кажучи; що наше воскресіння, наше життя, якщо ми будемо вірні, прийде до нас як наша остаточна “переміна” раптом, як оком змигнути.

НАВЧАЮЧИ НАРОД

Слухняні Божому посланню, апостоли вранці прийшли до храму й почали, як і перед тим, навчати народ, пояснюючи йому старозавітні Писання й образи, які провіщали, що Месія

мусить постраждати, перш ніж увійти до Своєї слави, і що вони вважали Ісуса Месією. Вони пояснювали Його жертвну смерть, воскресіння й дарування віруючим Його святого Духа, і що це також було передбачено в пророцтвах. Вони вказали на те, що Євангельське послання було для обрання вірних “справді ізраїльтян”, щоб вони стали Нареченою Месії та співпадкоємцями в Його Царстві, яке згодом буде встановлене для благословення Ізраїлю та всіх народів світу. Це послання й досі приваблює простих людей, і приваблює б також більш освічених, якби їхні філософії та традиції не відвернули їхні серця від простоти віри в Другий прихід Господа та Царство до переконання, що вони самі, без Господа, повинні повернути світ, під яким вони мають на увазі цивілізацію.

Тим часом Синедріон, або Рада, зібрався в призначений час, але служба, послана привести ув'язнених, не знайшли їх, хоча в'язниця була всіляко стережена, аж доки не довідалися, що вони навчають у храмі й, очевидно, мають великий вплив на народ. Тому служба обережно, без зайвого галасу заарештувала їх, побоюючись, що вона викличе неспокій, від якого сама може постраждати.

“ХОЧЕТЕ КРОВ ЧОЛОВІКА ТОГО ПРИПРОВАДИТИ НА НАС”

Синедріон виступав у ролі суду, а первосвященник – у ролі обвинувача. Коли апостолів запитали, чи не порушують вони вже даного їм суворого наказу щодо проповіді імені Розп'ятого, ті заявили, що Він повстав із мертвих, що Він – Месія тощо. Не чекаючи відповіді, первосвященник продовжив говорити синедріону про неминучий наслідок того, що їм дозволено далі проповідувати це вчення, – що вони наповнили Єрусалим своїм вченням, спровадивши на них (первосвященника й синедріон, що засудив Ісуса) кров того Чоловіка, тобто відповідальність за Його несправедливу смерть. Це показує, що вони розуміли становище, і що апостоли також розуміли його й недвозначно говорили правду з цього приводу.

Відповідь апостола Петра та інших наводиться в стислій формі, але є вірцевою в кожному значенні слова. Не зухвало, але переконливо й логічно вони виклали сім пунктів:

(1) Незаперечно, що там, де існує протиріччя між Божим і людськими наказами, Божественний авторитет має бути визнаний найвищим.

(2) Що вони вірні Богу своїх батьків, Чия сила засвідчена у воскресінні Ісуса.

(3) Що відомо, що юдейські правителі відповідальні за смерть Ісуса.

(4) Що Бог вшанував Його, підняв із мертвих і взяв на небо.

(5) Що Він був Князем і Спасителем за Божественним призначенням.

(6) Що вони проповідували не помсту, а милість – не покарання за розп'яття, а прощення гріхів усьому Ізраїлю за умови покаяння.

(7) Що вони особисто були свідками, і що сила святого Духа в них і в усіх віруючих підтверджувала ці факти.

Це – чудове свідчення, і, безсумнівно, досвід апостолів, коли їх визволили з в'язниці попередньої ночі, надав їм мужності, такої потрібної в цю хвилину. Безсумнівно також, що знання про те, що сталося, дійшовши до вух Гамаліїла, спонукало його дати помірковану пораду, якої дослухався Синедріон [R4326]. Він порадив їм: “Бо коли від людей оця рада чи справа ця буде, розпадеться вона. А коли те від Бога, то того зруйнувати не зможете, щоб випадком не стати і вам богоборцями”. У результаті апостолам знову було велено не проповідувати в ім'я Ісуса, і, щоб показати авторитет Суду, було наказано відшмагати їх, побити. Апостоли, знаючи силу Господа, перенесли покарання з вдячністю за те, що вони мали привілей постраждати за ім'я Ісуса. Так Господь благословив їх у серці Своїм миром і благодаттю, хоча й не захистив від побоїв. У цьому ми також маємо урок Божественного провидіння.

“БО ЇХНЕ ЦАРСТВО”

Наш заголовний текст застосовує загальний принцип, сформульований Господом: “Через великі утиски треба нам входити у Боже Царство”. Суть не в тому, нібито Божественна сила не здатна захистити нас від скорбот, ані в тому, нібито наш Господь не зацікавлений у нашому благополуччі, а, навпаки, в тому, що Нову Природу можна розвинути, виховати, кристалізувати тільки завдяки Божественним випробуванням, зверненням на Церкву, – тільки завдяки випробуванням, які вона переноситиме через своїх земних членів у плоті, через свою відданість

Господу. Ці випробування приходитимуть в різних напрямках – віра, послух, витривалість, любов тощо. І тільки переможцям обіцяна нагорода. Але, дяка Богу, нам обіцяна благодать для своєчасної допомоги. Якщо наші серця віддані, і ми робимо все можливе, Господь подбає про решту.

Заголовний текст нагадує нам, що ми повинні очікувати переслідувань, і біблійна історія показує, що їх слід очікувати від Церкви тією ж мірою або навіть більше, ніж від світу. Справді, коли наш Господь говорить про світ, Він, очевидно, має на увазі “церковництво”. Він каже: “Коли вас світ ненавидить, знайте, що Мене він зненавидів перше, як вас”. Світ, який зненавидів Ісуса і розіп’яв Його, був юдейським світом, номінальним Ізраїлем, а світ, від якого ми можемо очікувати переслідувань, – це так званий християнський світ, християнство. Щобільше, іноді переслідування походять від тих, хто колись був братами в Правді – хто колись разом із нами вмочував у мисці Божественну їжу за столом Господа. Такі випробування ще більш суворі, коли вони приходять з цього боку. Але хіба не так було з нашим Господом, і хіба не вразило Його те, що Юда поцілував Його саме тоді, коли зрадив?

Але як жодна з цих обставин не позбавила Учителя довіри до Божественного провидіння, що формує справи в інтересах Церкви, і

як Він не відплачував злом на зло, так і ми не повинні. А правильно сприйняті випробування, безсумнівно, зроблять нас ще більше копіями Його дорогого Сина.

Наш Господь каже, що благословення за перенесені переслідування є заради праведності, і апостол при цьому висловлюється так: “Ніхто з вас хай не страждає, як... злочинець, або ворохобник”. Це, звісно, не завадить представляти нас у хибному світлі й звинуватити в злих справах, як був звинувачений наш Господь. Хіба не був Він розіп’ятий за звинуваченням у богохульстві, яке в Його дні вважалося найгіршим з усіх злочинів? Так само й у наші дні ми не повинні вважати дивним, якщо противник намагатиметься спотворити факти й виставити світло темрявою, а темряву світлом. Кожен з нас повинен мати сумління невинне щодо Бога й людей, щоб, подібно до апостола з минулого, мати змогу прикликати всіх людей як свідків, чи не бажали ми їхнього срібла або золота, чи не заподіяли їм шкоди, чи не залишили поза увагою жодного доброго діла, яке було в наших силах.

При цьому пам’ятаймо, що рішення в кожному з наших випадків залишається за Богом. Як каже святий Павло: “А для мене то найменше, щоб судили мене ви чи суд людський, бо я й сам не суджу себе. ... Той же, Хто судить мене, то Господь”.

R4325 (1909 p.)

ПОВАЛЕННЯ ІМПЕРІЇ САТАНИ

Святе Письмо одностайно стверджує, що існує особистий сатана, противник Бога й праведності, але ніде не вказує на те, що він непідвладний Всевишньому або що його панування буде вічним. Зовсім навпаки. Не Біблія, а людські перекази стверджують, що він з полчищами підлеглих йому вогнетривких демонів безперервно зайнятий муками померлих членів людського роду, яких мільярди, в якомусь невідомому місці “поза межами часу й простору”. Такими є традиційні уявлення людей, отримані не від Ісуса й апостолів, не від юдейських пророків, а від язичників, про яких апостол говорить, що боги, яким вони поклоняються, – демони (1 Кор. 10: 20). І не дивно, що апостол називає такі вчення “науками демонів” (1 Тим. 4: 1) – сатани

й пов’язаних з ним упалих духів (ангелів, які не зберегли свого першого стану), які за непослух були скинуті й знаходяться у “вічних кайданах під темрявою” до грядущого часу суду (Юди 6). [ЗНГ343].

СЛАВА, АМБІЦІЇ ТА ПАДІННЯ САТАНИ

Святе Письмо говорить про сатану як про створеного ангела дуже високого рангу, “херувима-покровителя” (Хом.). Він названий Люцифером, і це ім’я означає того, хто є яскравим сяйвом, “ранковою зіркою” серед інших ангелів. Про нього сказано, що він розвинув у собі амбітну гордість, яка врешті-решт призвела до відкритого бунту проти Бога.

Очевидно, що ця гордість почала розвиватися, коли сатана побачив наших перших батьків у

Едемі й зрозумів, що Бог створив їх як нові істоти – розумну пару на Свою подобу, наділену здатністю народжувати дітей для примноження власного роду. Амбіції привели Люцифера до зради; він вирішив захопити, якби це було можливо, першу людську пару й таким чином отримати контроль над усім людським родом, який повинен був народитися від них. Йому це успішно вдалося, і, як каже апостол, “світ – під владою лукавого” (WBTC).

КНЯЗЬ ЦЬОГО СВІТУ

Це одне з імен, які наш Господь дав сатані, і чим більше ми дізнаємося про справи цього світу, тим більше усвідомлюємо відповідність цього імені. Бо хоча його сила невидима для людей, і більшість її не визнає, вона проявляється повсюди. Однак ми можемо обґрунтовано вважати, що сатана не очікував, що людству буде винесено покарання у вигляді смерті. Він, звичайно, знав про смерть тварин, та, мабуть, припускав, що людина, створена на Божий образ, як і ангели, буде вільною від смерті. Виконання Божого вироку “Смертю помреш” (Гиж.) щодо Адама та його роду, цілком ймовірно, стало несподіванкою для сатани, затьмаривши його перемогу. Проте, навіть позбавлений божественного спілкування через свою поведінку, сатана продовжував мати справу з людством, щоб ще більше підпорядкувати його собі, і його справи були успішними в міру того, як людство ставало все слабшим і деградувало через гріхопадіння.

Таким чином, слід зазначити, що людина дійсно, як свідчить Святе Письмо, потрапила в руки сатани не в якомусь далекому невідомому місці після смерті, а на землі перед своєю смертю. Нехай ніхто не думає, однак, що сатана є “князем світу цього” за тим чи іншим визнанням з боку Всемогутнього Бога. Навпаки, скрізь у Святому Письмі царство сатани засуджується як бунтівне, і скрізь висловлюється думка, що у свій час сатана та його імперія будуть повалені Месією.

Святе Письмо нічого не каже, що разом зі сатаною ще хтось із небесного воїнства ухилився від послуху Богові, та, без сумніву, удаваний успіх його бунту й той факт, що його не спіткало гідне покарання, міг підбадьорити інших, щоб вони відчували смак непослуху. Апостол чітко говорить нам про час і обставини, пов’язані з відпаданням ангелів від Божественної ласки,

і відтоді вони названі в Писанні демонами – словом, яке в нашому поширеному перекладі неправильно перекладається як “біси”.

Вигнанці від Бога та Його ласки, ці непокірні духовні істоти, очевидно, ставали все гіршими й гіршими, і тому повністю заслуговувати на назву “демони”. Їхньою головною насолодою і справою, здавалося, були зв’язки з людьми, і вони завжди прагнули до повної деградації останніх і до їхнього віддалення від Господа, Його Слова та Його Духа. У минулому через відьом і чаклунів, а сьогодні через “медіумів” потойбічні голоси обманюють людей, вдаючи їхніх померлих друзів, а іноді – святих ангелів і самого Господа, щоб відвернути розум від правди й праведності до гріха.

Ми добре пам’ятаємо, як за днів нашого Господа ці демони вселялися в багатьох членів людської сім’ї, і Господь та Його апостоли мали владу виганяти цих демонів, до яких зверталися як до осіб і відповідали їм як розумним істотам, і той, хто приймає ці різні частини божественного запису, повинен замислитися, перш ніж відкидати їх. Той, хто досліджував випадки божевілья, гадаємо, загалом погодиться, що воно може виникати з двох причин:

(1) Від певного тиску на мозок або від якогось загального розладу;

(2) Від одержимості – від того, що людська істота потрапила під контроль одного або кількох злих духів, які приводять у безлад її розумові здібності. Згідно з оцінками, більша частина всіх божевільних страждає від одержимості – від тієї самої хвороби, яку наш Господь і апостоли лікували, виганяючи демонів.

ДУШОГУБ СПОКОНВІКУ

Ми знаємо, що слова нашого Господа, сказані Петрові: “Відступися від Мене, сатано!”, – стають підставою для заперечення існування особистого диявола чи підлеглих йому демонів. Ми відповідаємо, що хоча будь-яка людина може стати противником Бога (сатаною), Святе Письмо скрізь говорить про головну рушійну силу зла як про “диявола”, “сатану”. Зверніть увагу на слова апостола до нас: “Ваш супротивник диявол ходить, ричучи, як лев, що шукає жертви кого. Противтесь йому, тверді в вірі” (1 Петр. 5: 8). Ось що наш Господь сказав про сатану: “Я бачив того сатану, що з неба спадав, немов блискавка”, – очевидно, маючи на увазі

первісне відхилення сатани (Лк. 10: 18). Ще зверніть увагу на Його слова: “Він був душо-губ споконвіку, і в правді не встояв” (Ів. 8: 44).

Так, він був убивцею, убивцею Адама і Єви та всієї їхньої сім’ї, яка налічує двадцять мільярдів. Він – великий убивця, перший убивця. Він убив наших прабатьків, обдуривши їх і, тим самим, спонукавши до непослуху своєму Творцеві, за що вони були засуджені на смерть. Таким чином, ось уже 6000 років покарання “Смертю помреш” (Гиж.) накладається на Адама й на весь людський рід, і з цим покаранням пов’язані різні супутні болі, смуток, зітхання, плач, які містяться в слові “смерть” і охоплюють його. Це досить погано, але, дяка Богу, не так погано, як хотів би нас переконати сатана, щоб назавжди відвернути наші серця від Господа; не так погано, як передбачають “науки демонів”; не так погано, як вічні муки, про які всі віровчення християнства помилково вчать, що вони є покаранням за первісний гріх. Ми добре знаємо брехню й перекручування, за допомогою яких сатана здобув первісну владу над нашим родом і став його убивцею: Бог сказав, що непослух принесе смерть, натомість сатана суперечив [ЗНГ344] Всевишньому, заявляючи: “Умерти не вмрете” (1 М. 3: 4).

На цій брехні вбивця-сатана побудував майже всі неправди, які завдали шкоди нашому роду. Серед них є:

(1) Хибна теорія про те, що мертві зараз перебувають в чистилищі або в пеклі, за винятком жменьки взятих на небеса;

(2) Ця теорія робить біблійне вчення про воскресіння мертвих недійсним і безглуздим;

(3) Ця доктрина робить справу Христа нікчемною і безвартісною, бо якби було правдою, що смерть забрала всю людську сім’ю до неба чи до пекла відповідно до її заслуг ще до приходу Христа, до смерті Христа, а також опісля, тоді Христос дійсно помер даремно, бо Його смерть нічого не дала, оскільки, як стверджується, все продовжується так само.

ЧОМУ ДОЗВОЛЕНО ЗЛО

Перш ніж розглянути біблійні докази повалення сатани, а також докази славних благословень, які отримують люди під правлінням Христа, давайте коротко глянемо на причину, чому Бог дозволяє, щоб все йшло так, як останні 6000 років. Чому Він не знищив сатану й

упалих ангелів давним-давно? Чому Адаму було дозволено потрапити під вплив великого ошуканця? Або чому Адам і Єва, а також сатана не були знищені, й чому не було започатковано новий рід?

Це логічні запитання, і Біблія дає нам ключ до їхнього вирішення, показуючи, що всі, хто створений на образ і подобу Бога, повинні мати свободу Божих синів – свободу совісті, свободу серця й волі, і Бог шукає тільки таких, які будуть поклонятися Йому, будуть вічно насолоджуватися Його благословеннями, поклоняючись Йому в душі та в правді. Створення ангелів і людей вільними морально означало їхню свободу грішити через непослух Божественному закону, якщо вони цього забажають. У людині Бог дав ілюстрацію не тільки надзвичайної гріховності гріха та його згубних наслідків, але й ілюстрацію різних рис Свого характеру – справедливості, мудрості, любові та сили. Вони не могли бути виявлені ні ангелам, ні людині без дозволу зла, без дозволених умов гріха й смерті. Апостол говорить, що гріх і смерть почали панувати за днів Адама, пояснюючи причину цього: “Тому то, як через одного чоловіка ввійшов до світу гріх, а гріхом смерть, так прийшла й смерть у всіх людей через те, що всі згрішили” (Рим. 5: 12). Наш Господь Ісус відверто суперечить теорії еволюції Своїм твердженням: “Син бо Людський прийшов, щоб знайти та спасти, що загинуло” (Лк. 19: 10).

ВИКУП СУПЕРЕЧИТЬ ЕВОЛЮЦІЇ

Ті, хто гляне на цю тему з погляду Біблії, побачать, що кожне її вчення узгоджується з вченням про досконалість Адама та його гріхопадіння. Покарання гріха Адама смертною карою свідчить, що перший грішник володів високим рівнем розуму, який належним чином кваліфікував його для випробування перед Богом стосовно вічного життя або смерті, а смертний вирок підтверджує слова Святого Письма про те, що Адам був неслухняним під час свого випробування. Таким чином, явища смерті й розумового, морального та фізичного занепаду пояснюються Святим Письмом у вигляді вчення про гріх і покарання за нього. Кожна людина й кожна теорія, яка будь-якою мірою заперечує або ігнорує біблійне вчення про те, що всі люди є грішниками й що їхній стан вмирання

є наслідком, є покаранням за гріх, однозначно помиляється.

Відповідно, ми знаходимо біблійне вчення про викуп: як гріх і покарання за нього почалися з непослуху батька Адама й були успадковані всіма його нащадками, так і Божий задум про майбутнє воскресіння Адама та його роду містив задум про їхнє відкуплення. Апостол говорить про це так: “Смерть бо через людину [Адама], і через Людину [Христа] воскресіння мертвих. Бо так, як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть”, – “кожен у своєму порядку” (1 Кор. 15: 21-23). Якщо ж, як кажуть нам еволюціоністи, людина “падає вгору”, то в чому була справедливість божественного вироку для неї? Чому Бог повинен говорити про неї як про грішника, порушника? Чи є гріхом еволюціонувати вгору? Звісно, ні! Навіщо про людину казати, що вона перебуває під прокляттям, під покаранням за гріх, якщо саморозвиток не є гріхом? Навіщо писати, що справедливість вимагала викупної ціни, перш ніж Адам і його рід можуть бути звільнені від смертного вироку й отримати можливість вічного життя? Чому Закон, даний через Мойсея, символічно показував жертви за гріх і божественне умилоствивлення через жертви Дня Поєднання та служіння первосвященника, якщо не було ні падіння, ні гріха, ні потреби у відкупленні, жертві за гріх і примиренні з Богом? Чому Новий Завіт повинен продовжувати ту саму історію про необхідність смерті Ісуса як викупної ціни, щоб Його ранами ми зцілилися і щоб через жертву Його життя світ міг отримати воскресіння до життя у свій час?

Чому вчення про другий прихід Христа й воскресіння мертвих так яскраво висвітлене в Біблії, якщо не було жодного падіння в гріх і смерть, жодної потреби у відкупленні, жодної потреби в тому, щоб під час Його другого приходу гріхи світу були витерті, а світ людства піднявся зі стану гріха й смерті до повної досконалості людської природи й усього втраченого в Адамі? Чесний розум не може знайти відповіді на ці запитання. Справа проста: ми повинні або відкинути біблійне вчення про створення людини в досконалості, її гріхопадіння й покарання смертю, її відкуплення дорогоцінною кров'ю Ісуса Христа та її повернення з гріха й смерті й відновлення до повної досконалості протягом Тисячолітнього віку руками великого

Відкупителя, або ж повинні повністю відкинути всі теорії еволюції людини як абсолютно, відверто неправдиві, “бо ж Бог правдивий, а кожна людина неправдива” (Рим. 3: 4).

РЕСТИТУЦІЯ ПРОТИ ЕВОЛЮЦІЇ.

Шкода, що дуже мало християн усвідомлюють, що реституція – це біблійне вчення про майбутню надію світу. Я впевнений, що мало хто в цій аудиторії коли-небудь чув проповідь на основі нашого тексту. Насправді досвід доводить, що надзвичайно мало служителів чи мирян знають, що в Писанні є таке твердження і що Бог через натхненного апостола каже: перед нами часи, роки реституції, які розпочинаються в другому приході нашого Господа і, як свідчить наш контекст, будуть [3HG345] порою відсвіження, благословення, піднесення світу людства. Дійсно, у нашому тексті апостол говорить, що всі святі пророки від початку світу провіщали про ці прийдешні часи реституції й благословення. Дивно, що ми так довго не помічали справжніх учень Божого Слова, справжньої надії, представленої світові. Надія Церкви – це небесна надія, перспектива зміни з земної природи, умов і оточення на небесні, яка має здійснитися в першому, головному воскресінні. Благословення, обіцяне світові, – це не зміна до іншої природи, а реституція теперішньої людської природи до її первісної досконалості, і це пов'язано з землею, її майбутнім домом, раєм.

Реституція, як усім відомо, означає відновлення, повернення до попереднього стану. Існує причина, чому ця біблійна доктрина реституції, про яку говорили апостоли й усі святі пророки від початку світу, загалом не була помічена богословами. З тієї ж причини доктрини другого приходу Христа й воскресіння мертвих втратили свою силу у вірі християнства. Причина в тому, що фальшиві доктрини дуже рано були додані до віри, раз переданої святим, і прищепилися до неї. Ці традиції древніх значною мірою зробили Боже Слово недієвим у свідомості людей, зробили незрозумілими багато виразів Святого Письма й підготували маси християнства до того, щоб повірити в брехню, яка зараз так активно пропагується: що смерть не є смертю, що не було жодного гріхопадіння, що не було жодного відкуплення від гріхопадіння, що не буде жодної реституції.

Ця фальшива доктрина ґрунтується на людській теорії, що людина не може померти, що душа не може померти. Вона повністю суперечить біблійному твердженню: “Душа, що грішить, вона помре”; “Бо заплата за гріх – смерть”; “[Бог] може й душу, і тіло вам занепасти”. Теорія про те, що людина, коли помирає, не є мертвою, а стає більш живою, ніж будь-коли, позбавляє сенсу доктрину про воскресіння з мертвих, а також доктрину про другий прихід Христа з метою воскресіння мертвих і надання їм благословенних можливостей в часах реституції всього того, про що Бог говорив устами всіх святих пророків від початку світу. Ця фальшива доктрина, що людина жива, коли вона мертва, є основою всіх жахливих учень про чистилище, доктрини про молитви до святих, які нібито живі на небі, коли, згідно зі Святим Письмом, вони мертві й чекають другого приходу нашого Господа й воскресіння мертвих.

Повернімося до Біблії та здорового глузду та маймо віру в запис, який Бог дав нам про створення Адама на Свою подобу на початку, про його падіння в гріх, про частку, яку ми всі, як його рід, маємо в його недосконалісті та негідності, а потім маймо надію на відкуплення, здійснене Його силою, на високий поклик спасіння для Церкви зараз, а впродовж Тисячолітнього віку – на благословення світу процесами відновлення, реституції, які повернуть йому все втрачене й дадуть цінні уроки пізнання, які підуть йому на вічну користь. Розгляньмо далі розумний Божий задум: що кожен, хто раз дійсно побачив, зрозумів та оцінив божественний план, згрішивши свідомо, навмисно, зазнає Другої Смерті, повного знищення, від якого не буде жодного відкуплення, жодного відновлення через воскресіння або в інший спосіб.

РЕСТИТУЦІЯ, ПРО ЯКУ ГОВОРИЛИ ПРОРОКИ

Якби нам дозволив час, ми б із задоволенням пройшлися по різних пророцтвах і вказали б, де всі святі пророки говорили про грядущі часи реституції. Пророк Мойсей чітко визначив, що у свій час Бог пошле більшого за нього, “Пророка... як мене”, Месію, і що через Нього придуть щедріші благословення полегшення, піднесення й допомоги, прощення гріхів і примирення з Богом. Петро цитує це в словах, що йдуть одразу після нашого тексту, вказуючи, що

сповнення цього буде в часах реституції, часах оновлення та омолодження, які Бог проголосив через усіх пророків.

Тоді, каже апостол, за тих сприятливих умов “станеться, що кожна душа, яка не послухала б того Пророка, знищена буде з народу” (Дії 3: 23). Сам Бог пророкував про ці прийдешні благословення реституції, сказавши Авраамові без жодних умов: “І благословляться... в нащадках твоїх всі племена землі”. Оскільки прокляттям була смерть, то Господнім благословенням буде скасування смерті та вмирання – реституція до життя.

Але, безсумнівно, усі в цій аудиторії будуть вражені словами самого Ісуса більше, ніж усіма свідченнями всіх пророків. Отже, послухаймо великого Учителя, великого Пророка, Який говорив про реституцію через Свої мовні знаряддя, апостолів, щоб розповісти нам з допомогою нашого тексту про прийдешні часи реституції й сказати через апостола Павла, що все створіння разом стогне й мучиться в болях, чекаючи на виявлення Божих синів, – сказати, коли його стогін і муки врешті припиняться, і коли воно, по Божій благодаті, прийнявши Його милості Царства, поверне собі свободу Божих синів, вільність від гріха та смерті й буде відновлене до божественної милості. Щобільше, Своїми неясними висловлюваннями, Своїми власними устами Він підтвердив свідчення ангелів, які сповістили про Його народження, – що воно означає “благовість радості великої, що станеться людям усім”.

Наш Господь сказав, що Він прийшов “знайти та спасти, що загинуло”. Він розповів, що, як добрий пастир, Він віддає Своє життя за овець, і остаточно приведе всі Свої справжні вівці – як теперішню черідку, так і іншу череду, яка ще буде покликана, до Своєї кошари. Він сказав, що прийшов “не губить душі людські, а спасати”. Він вказав на Свій другий прихід як на час, коли Він нагородить слуг цього Євангельського віку, Церкву, і тоді встановить Своє Царство й дасть Своїм вірним слугам, Церкві, панування над світом для його благословення й піднесення. Він розповів, що цей час благословення й піднесення буде не тільки для людей, які житимуть тоді, але й для всіх, хто перебуватиме в гробах. Вони почують Його голос і вийдуть, і ті, хто почує Його в значенні послуху, житимуть, остаточно

звільнившись від усіх теперішніх умов гріха й смерті. [ЗНГ346]

РЕСТИТУЦІЯ НАВІТЬ СОДОМУ

Інколи ми настільки схильні вважати Бога менш милосердним і добрим, ніж ми самі, що обмежуємо благодатні обітниці Його Слова і вважаємо, що вони призначені лише для святих цього Євангельського віку. Навпаки, хоча надзвичайно великі й дорогоцінні обітниці призначені для цих святих, є й інші обітниці для всього світу, які належатимуть йому, коли святі будуть прославлені зі своїм Господом. Той, хто уважно, з молитвою й розумом прочитає Рим. 11: 25-32, знайде там чітко викладені великі благословення, які мають прийти до природного Ізраїлю під час другого приходу Христа. Після того, як Церква буде прославлена, цей природний Ізраїль “і сам буде помилуваний” через милість прославленого духовного Ізраїлю в часах реституції.

Зверніть особливу увагу на один народ минулого, який, безперечно, був дуже грішним, і подивіться, що наш Господь каже про його майбутнє. Він свідчить, що всі мешканці Содому були знищені, кажучи: “Огонь із сіркою з неба линув, і всіх погубив”. Але Він каже, що у дні суду, у великому Тисячолітньому дні Його Царства, коли весь світ буде на суді, випробуванні щодо вічного життя, мешканці Содому не будуть забуті. Мало того, Содому й Гоморрі буде “легше” в день суду, ніж вам, Хоразиме й Віфсаїдо, які мали більші можливості й привілеї, але не змогли ними скористатися. Але чому мешканцям Содому має бути легше, ніж комусь іншому? Хіба вони не були нечестивими грішниками?

Наш Господь свідчить, що вони були грішними людьми. Він не виправдовує їхнього беззаконня, але говорить: “Бо коли б то в [них]... були відбулися ті чуда, що сталися в вас, то давно б вони каюлися в волосяниці та в попелі”. Таким чином, ми бачимо, чому їм буде легше в Тисячолітній день, ніж деяким, які були більш привілейовані й тому згрішили проти більшого світла (Мт. 10: 15).

Тепер звернімось до Єзек. 16: 22, 48-63. Послухаймо, що Господь сказав через цього пророка про Содом у часи реституції, у день суду, у Тисячолітній день, під час правління Царства нашого Господа для благословення,

піднесення й випробування всього світу щодо вічного життя та вічної смерті. Пророк говорить про гріх мешканців Содому, і його слова узгоджуються зі свідченням нашого Господа про те, що ізраїльтяни були більш винні; а потім він говорить, що у свій час Він відновить мешканців Содому і відновить ізраїльтян, але не через заслуги чи гідність тих, чи інших, а на основі Свого власного милостивого плану й намірів, щоб дати всім під час Тисячолітнього правління Христа найповнішу можливість для пізнання, послуху й повернення до всього втраченого й вічного життя.

Запевнення полягає в тому, що як через Адама гріх розмножився до осуду й смерті, так через Христа, у свій час, вічне життя прийде до всіх, хто прийме його на Господніх умовах. Шість тисяч років було відведено для розвитку людства, щоб заповнити землю, і всі, крім наших перших батьків, були народжені в гріху, зачаті в беззаконні (Пс. 51: 7). Оскільки всі вони були засуджені в одній людині, Божий задум полягає в тому, що смерть людини Ісуса Христа є достатнім викупом за рід, і коли ця викупна ціна була сплачена, першою працею спасіння стало збирання зі світу Господньої Малої Черідки, Царського Священства, дому віри, левитів. Ця праця ще продовжується. Незабаром це обрання, цей відбір Малої Черідки буде завершено, і вона, як Наречена, дружина Агнця, буде прославлена зі своїм Господом. Її члени, як учасники з Ним у Його Царстві, будуть разом залучені протягом Тисячолітнього віку, тисячі років, до великої праці благословення й піднесення з гріха й умов смерті кожного члена людської сім'ї, який захоче повернутися до Бога й отримати щедру помилування.

Постає питання, чому вони не повертаються зараз? Святе Письмо відповідає: світ загалом сліпий і глухий до Господнього послання; люди є ворогами через злі вчинки, вони обмануті сатаною, який спотворює божественний характер, вони не знають жодної причини, чому вони повинні любити Бога або прагнути ходити Його дорогою. Крім того, вони навчилися любити дороги гріха й смерті, і їм треба допомогти вийти з цього жалюгідного стану.

Для допомоги людству передбачено Тисячолітнє Царство, в якому Христос і прославлена

Церква матимуть і здійснюватимуть всю самодержавну владу, щоб привести кожне створіння й усе до визнання Царя та Його панування, як написано: “Схилиться кожне коліно перед Ним, і визнає... кожен язик [на славу Богу]”. Бунтівні ж будуть покарані різками, щоб навчитися Господньої дороги й навчитися цінувати праведність; а ті, що будуть слухатися божественного Закону того часу, будуть благословенні реституцією. Щодо решти, тобто тих, хто відкидає, відхиляє й заперечує при повному світлі й знанні, то, за словами Писання, вони будуть знищені вічним знищенням, Другою Смертю.

ДЕЯКІ ОБМАНИ САТАНИ

Здається, що світло Правди, знання божественного плану обмежує вплив сатани. Тому особливими об'єктами його нападу є ті, хто не перебуває в інтелектуальному сні, хто бадьорий, – особливо ті, хто, прокинувшись, активно зайняті, щоб підіймати перед людьми світло, Правду. Озираючись назад, ми бачимо, як сатана особливо діяв проти Христа та апостолів. Ісус сказав святому Петрові: “Симоне, Симоне, ось сатана жадав вас, щоб вас пересіяти, мов ту пшеницю” (Лк. 22: 31). Ще наш Господь каже: “Ось диявол вкидатиме декого з вас до в'язниць” (Об. 2: 10), – і ми можемо розумно припустити, що він мав багато спільного з розпалюванням ворожнечі та упереджень з боку книжників, фарисеїв і законовчителів до вчень Ісуса та Його послідовників, що призвело до їхньої смерті. Так було й впродовж цього Євангельського віку: сатана активно виступав проти світла й дітей світла, сприяв темряві, заохочував її й співпрацював з нею та тими, хто перебував під її впливом.

САТАНА – АВТОР ЗАБОБОНІВ

Тепер ми бачимо, що сатана діяв для засліплення та введення в оману людства й для зіпсуття багатьох послідовників Господа – завжди на шкоду їм і для спотворення Правди, а також всупереч Слову Господа. Заслуговує на увагу також зміна його тактики, пов'язана з рухом Реформації. Коли [ЗНГ347] Дух Господа збудив декого з Його послідовників на захист Його Слова, і сатана побачив, що неможливо довше утримувати густу темряву, він частково став на бік реформаторів, але не для того, щоб провести справжню реформу, а щоб відвернути

реформаторську працю вбік. Лютер, реформатор, все ще перебував під впливом деяких ілюзій свого минулого виховання, все ще вірив, що мертві живі. Його бунт був спрямований проти корупції в системі, а не проти самої системи. Він заперечував, що за гроші можна купити звільнення душі з чистилища словами літургії чи іншим чином. Він все ще вірив, що Христове Царство прийшло і якимось чином представлене в церкві. Він шукав, як і де Христове Царство перебуває у світі, і дійшов висновку, що ті уряди, які прийняли вчення Реформації, повинні бути Божими царствами. І сталося так, що в той самий час, як король Франції, король Англії, король Германії та інші сприймали папу як джерело своєї влади й стверджували під його владою, що вони є Божими царствами, ті князі, які прийняли реформаторів, шукали дозволу в них, щоб народ далі визнавав своїх правителів як божественних обранців.

Таким чином, протестантська Англія і протестантська Германія продовжували, як і раніше, карбувати на своїх монетах, що їхні монархи правлять з Божою благодаті, вважаючи тепер, що благодать і повноваження перейшли від папства до реформаторів. Наприклад, коли Великобританія перебувала під папським контролем, один з її королів був викликаний до Риму, щоб дати звіт про порушення деяких папських правил. Історія описує, як протягом трьох днів він ходив босоніж по снігу і сльоті навколо Ватикану, виконуючи покаєння, і в кінці йому було дозволено прийти до папи на колінах, як нібито на знак виконання Псалма 2: “Отож, царі, ви нині зрозумійте ... Цілуйте Його ноги, щоб Він не розгнівався й не загинули ви в дорозі, коли зненацька запалає гнів Його” (Хом.). Після цього папа умістив корону на голові короля своїми ногами, показуючи тим самим, наскільки той нижче від папи і яким васалом він є як король. Але після Реформації Генріх VIII знехтував авторитетом папи й закликав протестантських єпископів Англійської церкви визнати його королівську владу як божественно призначену.

Хитрощами противника ця помилка зберігалася. Омана панувала над розумами людей, а Реформація помітно відхилилась убік, оскільки Бог допустив це, бо ще не настав Його час для встановлення Його Царства. Таким чином,

сьогодні ми бачимо, що всі великі держави Європи, озброєні до зубів одна проти одної, між якими століттями точаться війни, претендують на те, щоб бути Божими царствами, а їхні монети показують, що їхні монархи керують народом як божественні представники. Але все це, дорогі друзі, омана противника, великого обманщика. Ці царства не є тим Царством, про яке говорили наш Господь і апостол і про яке особливо згадується в молитві нашого Господа: “Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”. Навпаки, вони, як каже Святе Письмо, є “царством світу” (Хом.), і все це під керівництвом і наглядом “князя, що панує в повітрі”, “князя світу цього”.

БОЖА ВОЛЯ НА ЗЕМЛІ, ЯК НА НЕБІ

Християни загалом помилково прийшли до висновку, що Боже Царство вже встановлено, і тому не шукають Царства дорогого Божого Сина, Царства слави, про яке провіщає Святе Письмо. Тримаючись цієї помилкової думки, вони прагнуть повернути світ, не усвідомлюючи абсолютної неможливості цього, адже язичників стало вдвічі більше, ніж було століття тому, попри докладені величезні місіонерські зусилля. Але навіть якби всі язичники були повернені до такого ж цивілізованого стану, який панує в християнстві, то як далеко це було б від того славного стану, який згадує Господь у Своїй молитві! Безумовно, Божа воля ніде не виконується на землі так, як на небі, і тому, якби язичники були такими ж добрими, як найкраща держава у світі, їх усіх потрібно було б повертати заново, щоб привести до належної згоди з Господом.

Остаточне повалення сатани було невиразно пророковане під час вигнання наших перших батьків з Едему, що “насіння [жінки]... зітре голову [змія]”. Це послання повторювалося й ставало щораз більш зрозумілим протягом 4000 років. Пророки розповідали про славні благословення, які прийдуть слідом за встановленням Царства Месії на руїнах нинішніх інституцій, і про те, як знання й слава Господа наповнять тоді всю землю, і всі племена землі будуть благословенні. Через Даниїла були дані пророчі картини, які представляли історію світу, і було чітко показано, що Царство Месії буде тим, яке врешті-решт запанує під усіма небесами, буде пануванням, яке не повинно минути й буде дане

святому народові, буде пануванням праведності (Дан. 7: 27).

ПОВАЛЕННЯ САТАНИ ВЖЕ БЛИЗЬКО

Наш Господь повністю виклав ці вчення, процитувавши з різних пророцтв і розповівши про прийдешній час, коли завдяки Своїй смерті за людські гріхи Він встановить Своє Царство з силою й великою славою, щоб звільнити світ від рабства сатани, гріха та смерті й дарувати всім воскресіння, величні й славні умови, які були втрачені через злочинні дії сатани в Едемі. Хрест Христа, Його смерть як ціни нашого відкуплення є центром цього плану, а покликання Церкви в Євангельському віці до співпадкоємства з Ним у Його Царстві є проміжною рисою, тоді як саме Царство, яке буде встановлене під час Його другого приходу, має стати грандіозним підсумком. Воно буде Сонцем Праведності, що зцілюватиме світ своїм промінням, благословитиме світ. Варто сказати, що однією з перших речей нового ладу буде зв'язування сатани на тисячу років, щоб він більше не обманював народи, доки не закінчиться ця тисяча років.

У ЧАСІ УТИСКУ

На відміну від думки, що Господнє Тисячолітнє Царство прийде шляхом навернення світу людською діяльністю, і що, як ми бачимо, є неможливим, Писання стверджує, що воно буде запроваджене великим часом утиску, якого не було відтоді, як існував народ, і ніколи не буде. Цей час утиску, згідно з Божим Словом, призведе до [3HG348] повалення всіх теперішніх інституцій, які так чи інакше поєднані з пихою, амбіціями, самолюбством та гріхом, прищепленими князем цього світу й методами, яким він надає перевагу, і цей утиск буде жахливим випробування для світу. Наш Господь дає зрозуміти, що якби не вибрані, то не було б жодної врятованої плоті, що громадські, політичні, фінансові та релігійні елементи знищили б один одного в анархії. Вона буде короткою, гострою й вирішальною, бо “вирок закінчений та скорочений учинить Господь на землі” (Рим. 9: 28).

Віriamo, дорогі друзі, що цей час утиску й анархії вже зовсім близько, але нас більше цікавить славний результат, ніж сам утиск. Ми можемо підняти голову й радіти свідченням того, що Царство вже зовсім близько, незважаючи на утиск, через який воно буде запроваджене,

знаючи, що проходження лемеша клопотів через серця людей, згідно з обітницею Господнього Слова, закінчиться благословенням для них, великим благословенням, інавгурацією Царства, яке Бог передбачив для піднесення, оновлення й реституції всіх, хто прийде до згоди з Ним. Господь представляє це в деяких Своїх притчах, таких як притча про зв'язування дужого, сатани, і представляє Себе під час Свого приходу як сильнішого, Який візьме його в полон, а Свій другий прихід представляє як таємний, тихий,

як прихід злодія вночі, невідомого світові, не впізаного ніким, крім тих, чийі очі розуміння відкриті. Тож нехай ми, які сподіваємося стати учасниками цього Царства, дедалі більше освячуємося благодатним Божим Словом і дедалі більше підбадьорюємося, пізнаючи справжній характер Бога. Прийдіть, поклоніться і схилімо коліна, прикличмо ім'я нашого Бога, бо милість Його навіки.

ЗНГ342 (1906 р.)

“НЕХАЙ ЗГИНЕ З ТОБОЮ ТЕ СРІБЛО ТВОЄ” ДІЇ АПОСТОЛІВ 8: 4-25

*“А люди вважали на те, що Пилип говорив,
і згідно слухали й бачили чуда, які він чинив”
(Дії Апостолів 8: 6).*

Наш попередній урок розповідав нам про ревність і вірність диякона Степана. Сьогоднішній урок присвячений вірності диякона Пилипа, який був одним із тих, хто втік з Єрусалиму під час гонінь, що постали після смерті Степана. Він пішов жити в місто Самарію і, коли його земна посудина наповнилася святим Духом, він став там палаючим і сяючим світлом, і незабаром багато самарян увірували в Христа. Дар чудесного зцілення й вигнання демонів свідчив про те, що Пилип був слугою Бога і, як і передбачалося, привертав увагу до проповіді, яку він виголошував. Він зціляв хворих, виганяв демонів і тим самим приносив велику радість.

Симон, ворожбит зі Самарії, довгий час був серед них медіумом, який практикував чаклунство, чародійство, чорну магію. Його сила була загальноновизнана, і він сам міг претендувати на особисту велич, оскільки через нього діяла сила демонів. Але тепер сила Христа різко контрастувала з демонською силою та справами, і жителі Самарії відразу ж побачили це. Багато з них повністю підкорилися Господу й прийняли хрищення. Серед них був і сам ворожбит. Диякон Пилип не був апостолом Пилипом і тому не міг наділяти інших дарами святого Духа, що було виключно апостольським привілеєм. Тому він пішов до Єрусалиму, після чого [R4330] Петро та Іван вирушили до Самарії, поклали руки на віруючих і передали їм чудесні дари, що були частиною Господнього забезпечення для Церкви в той час. Не тільки для переконання сторонніх,

а й для повчання на зібраннях один одного були дані дари мов і їхнє тлумачення, що по суті слугувало замість написаного Божого Слова.

Пам'ятаємо, що це були ті самі Іван та Петро, яким Господь за кілька років до цього сказав: “До самарянського міста не входьте” з Євангелієм, бо “Я посланий тільки до овечок загинулих дому Ізраїлевого”. Той самий Іван разом зі своїм братом Яковом, коли їм не продали хліба для їхніх потреб, запитали нашого Господа: “Господи, хочеш, то ми скажемо, щоб огонь зійшов з неба та винищив їх?” Пам'ятаємо відповідь Господа: “Ви не знаєте, якого ви духа. Бо Син Людський прийшов не губить душі людські, а спасати”.

Тепер же, бачимо, Іван був цілком готовий приєднатися до Петра і визнати самарян братами – співчленами одного Тіла Христа, а також з великою готовністю наділити їх дарами святого Духа. Яка зміна! Але чому? Тепер Іван дивився на речі з іншого погляду. Він більше не був ведений гордістю за свого Учителя, яка була готова знищити Його ворогів, але тепер, спонукуваний духом любові, він розумів, що самаряни та й усе людство перебувають під засліплюючою владою противника, і він так само прагнув спасти їхнє життя, як раніше хотів, щоб їх було знищено. І хіба не так відбувається з кожним із нас? Наскільки ми прийняли Дух Христа, настільки ми дізналися, що насправді означають любов і співчуття до ближніх. Ми, як і апостоли, напоєні тим самим духом, який керував нашим Учителем.

Але чому Господь благословив проповідь Пилипа зараз, коли до цього Він заборонив усяку

проповідь Євангелія самарянам? Пояснення цьому можна знайти в епохальних змінах, які відбулися в той час. “Серединна перегорода” між юдеями та поганами, була зруйнована. Вона впала в кінці сімдесятого тижня юдейської милості, через три з половиною роки після хреста, і Корнилій став першим наверненим поганином. Проповідь у Самарії відбулася, ймовірно, через три роки після навернення Корнилія. Самаряни стверджували, що мають стосунок до юдейської Угоди Закону, але, як пояснив наш Господь самарянці, їхнє твердження було оманливим. Вони були так само відокремлені від угод та обітниць Ізраїлю, як і інші поганські народи. Донині самаряни дотримуються своїх старих традицій і стверджують, що у них є первосвященник, та без будь-яких прав та влади.

Оскільки стара Угода Закону, дана через Мойсея, була повністю юдейською, ізраїльською, і оскільки Нова Угода (Закону), що її встановить Месія (Голова й Тіло), буде повністю ізраїльською, і оскільки первісна Авраамова Угода (Сари) благословляла тільки тих, хто виявляв віру Авраама, то з цього випливає, що ті самаряни, які справді ввійшли в Христа, стали духовними ізраїльтянами, а решта, як і всі поганські народи, у Тисячолітті матимуть змогу стати натуралізованими, тілесними ізраїльтянами під ізраїльською Новою Угодою (Закону) як єдиного засобу прийти до гармонії з Богом.

“СИМОНИ” У ДАВНІ ЧАСИ І ЗАРАЗ

Коли чаклун Симон Магус побачив апостольську силу – що через покладення рук апостолів віруючим передавалися чудесні дари, – він запропонував їм гроші, якщо вони наділять його цією апостольською силою. Очевидно, його розум погоджувався з тим, що він чув і бачив, але його серце не змінилося докорінно. Він не зрозумів, у чому його частка як одного з віруючих. Знадобилося різке слово апостола, щоб пробудити його до усвідомлення того, що тепер він має справу з Богом і святими речами, і що його нездатність оцінити це означає, що він не був зачатий святим Духом. Святий Петро сказав йому: “Нехай згине з тобою те срібло твоє, бо ти думав набути дар Божий за гроші! У цім ділі нема тобі частки ні уділу, бо серце твоє перед Богом не слухне. Тож покайся за це лихе діло своє, і проси Господа, може прощений буде тобі замір серця твого! Бо я бачу, що ти пробуваєш у жовчі гіркій та в путях неправди”.

Не нам судити про серце, хоча нам сказано судити про зовнішню поведінку й розрізняти правдиву Виноградину та її грона від тернового куща та його шипів. Не намагаючись судити серце будь-кого, ми радимо всім проявляти мудрість і слідкувати за тим, щоб ніщо, подібне до духа Симона Магуса, не опанувало нас. Це може становити особливу небезпеку в наші дні, коли влада грошей така велика. Оскільки всі матеріальні речі приводяться в рух важелем багатства, то не дивно, що багато хто приходить до висновку, що навернення світу – це лише питання доларів і центів, і що ті, хто контролює гроші, є справжніми господарями становища. Можливо, є й такі, хто пишається своєю владою грошей і вважає, що вони мають повноваження направляти працю Господа. Нехай такі остерігаються бути “Симонами”. Нехай вони пам’ятають слова апостола: “Нехай згине з тобою те срібло твоє”. Ми не з тих, хто нехтує грішми. Але їх потрібно сприймати як слуг Господа й Правди, а не як панів, не як контролюючу силу. Оцінювати їх таким чином – значить ганьбити Господа й показувати, що ми не збагнули дух Його Правди.

ПРО ТЕ, ЩО ГОВОРИВ ПИЛИП

Наш заголовний текст говорить про проповідь Пилипа так: “Він проповідував про Христа”. Деякі дорогі християни роблять помилку, проповідуючи про соціологію, красу природи, речі світу. Інші постійно займаються помилками та тими, хто помиляється. Такі речі можуть мати свій час і місце у зв’язку з посланням; але всі, хто хоче служити Господу, повинні пам’ятати, що нам доручено проповідувати тільки Євангеліє Христа. Христос і Його послання – це світло, яке завітало в наш розум і якому ми повинні дозволити сяяти для благословення інших. Темрява ненавидить світло й бореться проти нього; але світло має продовжувати сяяти. Так сказав наш Господь: “Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі”. І ще. Світло – це не тільки послання, яке ми несемо на вустах, а й вплив, який виходить від нашого повсякденного життя. Дедалі більше й більше ми переконуємося, що воля Господа в тому, щоб Його послання несли ті, хто чистий серцем. “Очистьтесь ви, що носите посуд Господній [послання]”.

ЮВІЛЕЙ ВІДНОВЛЕННЯ

Бог дав Своему обраному народу два різних набори субот, відпочинку. Сьомий день був призначений для відпочинку від земної праці, що було корисно для фізичного здоров'я; але також ці суботні дні були прообразами, які вказували на майбутній відпочинок серця й розуму. На початку кожного року відзначався цикл – 7х7 днів. Після цього циклу, на самому початку церковного року, після Пасхи й колихання “снопом первоплоду жнив”, яке символізувало воскресіння нашого Господа на небесному рівні, наступав п'ятдесятний день. Цього дня прийшло велике благословення для всіх синів Ізраїлю, які перебували в належному стані серця. Воно символізувало початок справжнього спокою серця й розуму, показаного образно. У ньому взяв участь увесь вибраний народ, який був готовий серцем і прийняв Ісуса як Месію. Згодом, коли всі святі з вибраного народу увійшли у відпочинок, тобто дотримання суботи у своїх серцях, двері до цього привілею були відчинені для аналогічного класу з поган. Цей відпочинок розуму й серця, образно показаний у дні П'ятидесятниці та його благословеннях, був лише передвістям, передчуттям ще більшого благословення та відпочинку, до якого вірні увійдуть, як тільки завершиться змагання, призначене нам (Євр. 12: 1).

Але у вибраного народу були не тільки суботні дні. У них були й суботні роки, тому що кожен сьомий рік був суботнім роком. І ці суботні роки мали цикл, подібний до циклу суботніх днів. Сім разів по сім років приводили до п'ятдесятого року, який був особливим суботнім роком, так само як п'ятдесятний день був особливим суботнім днем. Як суботні дні могли дотримуватися вибраним народом скрізь і всюди, так і відпочинок, який вони символізували, посвячені можуть мати скрізь і за будь-яких умов. Але суботні роки були не такими! Їх можна було дотримуватися тільки у своїй землі, бо вони стосувалися цієї землі (3 М. 25: 1-55).

ЮВІЛЕЙНИЙ РІК ІЗРАЇЛЮ

Безсумнівно, ювілейний рік був для вибраного Божого народу мудрим і добродійним рішенням від Єгови, його великого Царя. Це був не просто економічний захід, спрямований на запобігання

накопиченню майна в руках небагатьох. Він також був образом великих “часів відновлення усього, про що Бог споконвіку говорив устами своїх святих пророків” (Дії 3: 19-21).

Розгляньмо спочатку Ювілей як соціальний і фінансовий механізм безпеки для збереження прав та інтересів менш успішних з народу Ізраїлю. Кожен п'ятдесятний рік мав бути ювілейним [OV085], коли майно, закладене або обтяжене боргами, поверталось до свого первісного власника вільним від усякого обтяження. Точно так само, якщо сім'я потрапила у скрутне становище і не тільки втратила свій дім, а й потрапила в рабство, у п'ятдесятний рік не тільки звільнялось майно, а й припинялися всі зобов'язання вимушеної служби. У ювілейний рік кожна людина поверталася до своїх первісних прав і володінь. Це не було несправедливо ні для кого. Кожен заздалегідь знав, що позика, борг або контракт на майно іншого може тривати тільки до п'ятдесятого року. Тож уся оцінка майна та наданих послуг ґрунтувалася на цьому порядку, і оцінка була тим більшою, чим далі був ювілейний рік, і тим меншою, чим ближчим він був. Таким чином, за Божественним задумом, земля Ізраїлю не могла потрапити в руки великих землевласників, трестів тощо. Право власності передавалося в спадок у родині.

Але Ізраїль не особливо дбав про цей порядок, і він поступово вийшов з ужитку. Всемогутній не наполягав на його продовженні. Його головна цінність полягала в тому, що він був прообразом, який вказував на більший час Реституції, коли Адамові та всім його дітям буде дозволено повернутися з “краю ворожого” (Єр. 31: 16), з-під влади гробу та з-під панування гріха й смерті – повернутися до згоди з Богом, до досконалості людської природи, до успадкування землі й усіх благословень, прав та привілеїв, що від самого початку належали батькові Адаму. Людська сім'я повинна повернутися до всіх цих прав і привілеїв, втрачених в Едемі та відкуплених на Голгофі, коли великий Месія прийде в силі та великій славі, щоб встановити на землі Своє Тисячолітнє Царство. Першими, хто отримає благословення в рамках цього Царства, буде вибраний Божий народ. Потім усі народи отримають аналогічну

частку, увійшовши під ті самі умови й беручи участь у Новій Угоді (Закону) Ізраїлю (Іс. 2: 3, 4; Зах. 14: 16, 17).

Благословення Реституції, накреслені пророками, включають відновлення Ізраїлю до Божественної милості, повернення йому Палестини й контроль над нею, а також поширення через нього Авраамових благословень на всіх людей. Реституція міститиме в собі приведення землі до повної досконалості, як це було символічно представлено в саду Еден. Вона включатиме в себе піднесення людства з розумової, моральної та фізичної недосконалості все вище, вище й вище до величних висот людської досконалості за образом і подобою Творця, до первісного стану, який втратив батько Адам і який має бути відновлений для нього. Тисячолітній вік, царювання Месії, буде позаобразним Ювілейним часом, коли радість і веселість прийдуть на землю і залишаться на ній, бо всі, хто відмовиться від благодатних привілеїв і можливостей того часу і чинитиме всупереч прихильності Бога свідомо, добровільно, навмисно, будуть відтяті від життя Другою Смертю, від якої не буде відновлення.

СУРМЛЕННЯ СРІБНИХ СУРМ

На початку ювілейного року обов'язком священників було сурмити в срібні сурми, сповіщаючи про “волю в Краю для всіх мешканців його” (3 М. 25: 9, 10). Звук сурми, який видавав священник, повторювали всюди на баранячих рогах і на всьому, що могло видавати радісний звук, який сповіщав волю.

Безсумнівно, деякі з тих, хто чув, були готові заперечити правильність послання, стверджуючи, що це – помилка. Дехто, почувши звістку про волю, був надто галасливим і нестриманим у своїй радості та нерозумним у поведінці. Безумовно, початок ювілейного року мав стати часом загального неспокою та розладу. Власники землі та отримувачі послуг могли не поспішати віддавати її, а ті, кому вона належала за Божественним правом, часто виявляли нетерпіння через затримку і, отже, ставали невгамовними у своїх вимогах негайно повернути її в їхню власність.

Ми збираємося показати, що Божественне Слово вчить, що цей великий позаобразний Ювілейний період у тисячу років уже настав; що зараз ми перебуваємо в тому часі, коли священники сурмлять у срібні сурми – сповіщають

Правду Божого Слова, – коли прості люди скрізь прокидаються й гучно [OV086] кричать про свободу та про свої права – подекуди нерозумно у своєму нетерпінні та образливо у своєму поспіху. Відомо, що людство має скористатися всіма благословеннями цього періоду Ювілею, який був Божественно передбачений. Але слід зважати на Божественне Провидіння й іти за його вказівками. Люди повинні зрозуміти, що, якщо Бог розпорядився, щоб настала Реституція Ювілею, то, безсумнівно, вона настане, бо всі Божі цілі будуть досягнуті (Іс. 55: 11). Не слід захекано поспішати; потрібно тихо, терпляче й віддано чекати на Єгови. Господь, однак, говорить нам, що багато хто буде нетерплячим; що в результаті на світ прийде “час утиску, якого не було від існування люду”, і що цей час утиску послужить відкриттям дверей для ювілейної процедури Реституції. Вслухаймося в заклик пророка: “Тому то чекайте Мене, промовляє Господь, на той день, коли встану, як свідок, бо право Моє позбирати народи, згромадити царства, щоб вилити на них Свою лють, увесь жар Свого гніву, бо огнем Моїх заздрощів буде поглинута ціла земля”, жаром, гнівом. Ми також не повинні розуміти, що це буде буквальный вогонь. Це буде жахливий утиск, що спричинить великі клопоти, оскільки наступний вірш показує, що люди переживуть цей утиск. У ньому ми читаємо: “Бо тоді уста чисті народам Я дам [чисте Євангеліє Любові й Справедливості Бога], щоб усі вони кликали Ймення Господнє, щоб раменом одним послужити Йому” (Соф. 3: 8, 9).

Вториячи Божому голосу зі Святого Письма, ми попереджаємо всіх, хто має слух почути це послання, щоб вони утрималися від будь-яких спроб надто поспішно наблизити великий Ювілей. Велике зрівняння людства, багатих і бідних, настає, і настає швидко, тому що уста Господа прорекли це. Великий Ювілей з його відновленням прав людини для кожної дитини Адама вже настав. Блаженні ті, хто, усвідомивши цей факт, найшвидше й найсердечніше приєднаються до Божественного порядку й співпрацюватимуть із ним. Нехай багаті проявлять сердечну доброзичливість і з радістю спрямують свої мільйони в русло користі для людей, і нехай вони зроблять це якнайшвидше, за прикладом пана Рокфеллера та пана Карнегі або за власним вибором. Нехай вони не зволікають. Нехай вони

не думають, що все триватиме так, як було в минулому. Позаобразний Ювілей настав. Його срібна сурма вже звучить у наших вухах. Уже зараз натовпи галасують і неспокійні. Навряд чи їх можна переконати потерпіти й почекати, поки Божественне провидіння дасть їм обіцяне благословення. Воістину, вони не знають Бога, не розуміють, що цей Ювілей – Його рук справа й приходить у свій час, призначений Всемогутнім. Вони марно думають, що самі наближають цю подію, що вони повинні форсувати події й отримати бажану нагороду – рівні права, багатство й дозвілля. Тільки у світлі Писання можна зрозуміти й оцінити той особливий стан речей, що зараз біля дверей. З Божого Слова виходять найкращі поради. Але, на жаль, великі інтелектуали світу відкинули Біблію й знайшли собі інших учителів, які видають за життєву мудрість доктрини еволюції та чудесного прогресу людства. Ці доктрини, каже нам Біблія, швидко зійдуть нанівець, і мудрість мудреців світу виявиться дурістю (Іс. 29: 14, 15; 1 Кор. 1: 19; Пр. 14: 8).

НЕОБХІДНІСТЬ У СМИРЕННІ ТА ПРАВЕДНОСТІ

Нагадування з боку Біблії щодо теперішньої години корисне як для багатих, так і для бідних. Але, на жаль, лише деякі з них налаштовані на те, щоб слухати. Звістка така: “Шукайте правди, шукайте смирення, може будете сховані ви в день Господнього гніву” (Соф. 2: 3). “А тепер помудрійте, царі [включно з фінансовими царями] ... шануйте Сина [вітайте, визнайте великого Царя слави, Чис Тисячолітнє Царство вже поряд з його позаобразним роком Ювілею для Ізраїлю та всіх племен землі], щоб Він не розгнівався, і щоб вам не загинути в дорозі, бо гнів Його незабаром [на самому початку цього дня гніву] запалиться [на вас]” (Пс. 2: 10-12). [OV087]

ПОЗАОБРАЗНИЙ ЮВІЛЕЙ ПОЧАВСЯ

Показавши, що великий тисячолітній Ювілей почнеться з жакливого часу утиску, супутнього поверненню людства до давно втраченої спадщини, ми запропонуємо кілька гармонійних пророцтв, заснованих на образі Ювілею. Вони показують, що Ювілей хронологічно почався в 1875 році нашої ери. Відтоді маси ведуть боротьбу за свої “права”, іноді роблячи це мудрим, а іноді нерозумними методами. Всюди

лунають позаобразні баранячі роги, і слово “права” стало гаслом!

Тим часом капітал і корисливі інтереси, не розуміючи, що настали “Часи Реституції” Ювілею, спантеличені ситуацією, стривожені! Законний талант і вся життєва мудрість були покликані утримати всі завойовані позиції. Але щоб кинути їх, а потім повернути – тут уже ні! Часи Реституції не настануть, якщо трести зможуть перегородити їм шлях. Окрилені своїм успіхом, вони вважають себе сильнішими, більш ґрунтовно, ніж будь-коли, утвердженими в тому, що вони контролюють владу грошей і землю. Вони вважають, що все можна купити за гроші – “кожна людина має свою ціну”. Велика боротьба, час утиску, буде прискорений внаслідок надмірної впевненості, яку відчують обидві сторони. Організована праця й організований капітал, упевнені в собі, незабаром приведуть найжахливішу катастрофу, яка коли-небудь спіткала християнство, – всесвітню анархію. Ні ті, ні інші не чують, ні ті, ні інші не можуть зрозуміти ситуацію. Тим, у кого є слух, залишається прислухатися до послання Божого Слова: “Шукайте правди, шукайте смирення, може будете сховані ви в день Господнього гніву” (Соф. 2: 3).

МАТЕМАТИЧНІ ПІДРАХУНКИ

Ми вже відзначали факт, що це правило множення застосовується до суботніх днів і суботніх років, кульмінацією яких є п’ятдесятий, ювілейний. Ми вважаємо, що цей факт слугує Божественним ключем, який вказує на дату, коли буде запроваджено позаобразний Ювілей. Це буде великий Ювілей Ювілеїв, що досягається тим же методом підрахунку, 50x50 років, або 2500 років всього. Виникає запитання: коли ми повинні почати відлік цього циклу? Відповідь полягає в тому, що там, де перестали дотримуватися образу, почався великий цикл. Іншими словами, Бог зберіг образ до часу початку відліку позаобразного циклу.

Ми знаємо, що єврейський народ підтримував свою систему Ювілеїв вельми непослідовно, з тим чи іншим невдоволенням доти, доки не було повалено його державний устрій. Коли уряд Седекії було повалено й народ був відведений у сімдесятирічний полон Навуходоносором, у цей період образні Ювілеї повинні були припинитися, оскільки їх можна було відзначати

тільки у своїй власній землі. До цього часу, хоча вони неодноразово потрапляли в полон до своїх ворогів, вони ніколи не залишали свою землю настільки довго, щоб це завадило святкуванню Ювілею. І, наскільки можна судити із записів, ізраїльтяни ніколи не відзначали ювілейних років після повернення з вавилонського полону.

Щобільше, Господь через пророка Єремію ясно говорить нам, що дотримання Ізраїлем ювілейних субот було незадовільним, і що Він спустошив їхню землю на ці сімдесят років, щоб вона мала повну кількість субот, які Він задумав, але якими народ егоїстично нехтував. Усі ці сімдесят років полону були ювілейними роками, і земля відпочивала – і жодного з них не дотримувалися згодом.

Ми цитуємо Писання з цього приводу: “І пішло на вигнання до Вавилону позоставе від меча, і стали йому [Навуходоносору] та синам його за рабів аж до зацарювання перського царства, щоб виповнилося Господнє слово, проречене Єреміїними устами, аж поки вподобає собі земля свої суботи, по всі дні її спустошення святкувала вона суботи, щоб сповнилися сімдесят літ” (2 Хр. 36: 20, 21). Таким чином, ми знаємо, коли почалося сімдесятирічне спустошення, а саме в 606 році до н. е. Але як визначити, коли Ізраїль відзначив свій останній Ювілей? Щоб відповісти на це запитання, ми повинні відрахувати час від початку підрахунку системи Ювілеїв до 606 року до н. е., початку [OV088] полону, а потім розділити цю загальну кількість років на 50. Це покаже нам, скільки Ювілеїв Ізраїль уже відзначив незадовільно; а частина, що залишилася, буде являти собою кількість років, що минули між останнім незадовільним Ювілеєм і взяттям у полон.

Святе Письмо виразно повідомляє нам, що відлік ювілейних років почався, коли Ізраїль увійшов у Ханаан під проводом Ісуса Навина. Від переходу через Йордан до поділу землі минуло 6 років; потім період суддів – 450 років і період царів – 513 років – разом 969 років до спустошення землі Навуходоносором. Це число, поділене на 50, показує, що минуло 19 Ювілеїв, і що останній з них відбувся за 19 років до полону. Розуміючи, що там, де припиняється образ, починається відлік позаобразного циклу, ми додаємо таким чином: 19 років від 19-го Ювілею до спустошення; 70 років спустошення; відтоді до 1-го року н. е. – 536 років; від 1-го року н. е. до 1874 року; загально сума чисел 19, 70, 536

і 1874 роки становитиме 2499 років. Оскільки Ювілей Ювілеїв настане у 2500-й рік, із цього випливає, що 1875 рік відповідатиме цьому року. Оскільки позаобраз, однак, мав складатися не з одного року, а з тисячі років, то ми розуміємо, що в 1875 році розпочався тисячолітній Ювілей. Це здається доволі сильним і ясним аргументом з Писання, і, звісно, добре узгоджується з фактами історії, і саме цього ми маємо очікувати в наші дні, коли є сурмлення позаобразної сурми та існує загальне занепокоєння з боку тих, хто бажає якнайшвидше вступити у свої права під час Ювілею.

ЮВІЛЕЇ ЗГІДНО З ПРОРОЦТВОМ

Закон встановлює все саме так, як має бути. Великий цикл, $50 \times 50 = 2500$ років, має починатися якраз там, де закінчувався образний Ювілей, як ми щойно бачили. Але пророцтво показує справи з іншого погляду; воно пророкує, як усе відбуватиметься. Так, через пророка Єремію Господь повідомляє нам, що загальне число Ювілеїв буде сімдесят. Таким чином, загальне число може бути підраховане двома різними способами. Ми бачили, що дев'ятнадцять Ювілеїв відзначалися незадовільно. Якщо відняти їх від 70, то залишиться 51 (7×7 циклів) для виконання. Але оскільки Ювілеїв не дотримувалися, слід рахувати тільки цикли без 50 року, а вони становили 49 років кожен. Таким чином, $51 \times 49 = 2499$ років становитиме 51 цикл без Ювілеїв; а оскільки з Ювілеями було 19 циклів, то це складе $19 \times 50 = 950$ років. Таким чином, ми маємо повні 70 циклів, а $2499 + 950 = 3449$ років – число років від першого Ювілею під час входу до Ханаану до кінця 1874 року н. е. Таким чином, ми досягаємо тієї самої дати, що й під час підрахунку за методом Закону.

Увесь світ, як і Ізраїль, зацікавлений у Ювілеї та його “відновленні [реституції] всього, про що провіщав Бог від віку устами всіх святих пророків Своїх” (Дії 3: 20). Але для Ізраїлю благословення Реституції прийдуть першими, після лиха великого часу утиску, в якому вибраний народ матиме свою частку – “часу недолі для Якова”. Тисячолітні благословення почнуться з Ізраїлю. Їхні законовчителі будуть відновлені, як колись, а їхні судді – як на початку (Іс. 1: 26). Господь візьме на Себе керівництво, контроль, благословення, піднесення й реституцію всіх охочих і слухняних – спочатку юдеїв, а потім і поган (Рим. 11: 25-32; 1: 16).

“ЩО ДАВ САМОГО СЕБЕ НА ВИКУП ЗА ВСІХ”

*“Один бо є Бог, і один Посередник між Богом та людьми, людина Христос Ісус, що дав Самого Себе на викуп за всіх. Таке було свідощтво часу свого”
(1 Тимофія 2: 5, 6).*

Наш Господь Ісус віддав Себе як Викуп (відповідну ціну за все людство) на початку Свого служіння, у момент Свого посвячення. Він продовжував віддавати Себе протягом усього Свого публічного служіння протягом трьох з половиною років. Він завершив жертву Себе, “людини Ісуса Христа”, на Голгофі. Коли Отець підняв Його з мертвих, Він володів, так би мовити, цінністю Своєї попередньої жертви, яку був вільний приносити так, як Йому подобалося. Здійснення жертви – це одне, а застосування її заслуг – зовсім інше. Наприклад: пан А потрапив у біду, і йому потрібно 5000 доларів для допомоги. У пана Б є нерухомість, яку він може продати за 5000 доларів, чого достатньо, щоб сплатити борг А. Коли він продає цю власність, борг А не сплачено, просто в Б тепер є сума, ціна, яку він може віддати для допомоги А, якщо захоче; і він сам вирішує, як, коли й куди її спрямувати. Христос віддав усе, що мав, щоб купити світ і скарб, який Він бачив у ньому, – Адама і його сім’ю, проданих під гріх і смерть. Коли наш Господь вознісся на висоту, Він зробив щось із заслугою Своєї жертви, що принесло благословення певному класу (дому віри). Апостол стверджує, що Він здійснив примирення за їхні гріхи, і дарування святого Духа в П’ятидесятницю було демонстрацією цього факту. Але настільки ж очевидно, що наш Господь не застосовував Свою Кров за все людство, тому що святий Дух не зійшов на все людство, і до людей не прийшла звістка про прощення їхніх гріхів.

Навпаки, наступне апостольське висловлювання свідчило, що “весь світ лежить у владі злого” (WTV), і що тільки Церква (дім віри) уникла осуду, якому підлягає світ. Щобільше, апостол не говорить про те, що наш Господь з’явився перед Богом як наш Посередник або Посередник світу, а з’явився перед Богом як НАШ Заступник, але не як Заступник світу. Усе це дуже зрозуміло, якщо наші розуми й серця в змозі прийняти це; але не буде зрозуміло й не може бути зрозуміло та ясно за будь-яких інших обставин.

Що саме робив Ісус, коли зійшов на висоту, апостол нам детально не повідомляє, але він звертає нашу увагу на образи, на Закон. Там ми бачимо різні деталі образного дня примирення Ізраїлю, який віщував:

(1) Прощення гріхів для ДОМУ ВІРИ згідно з Авраамовою Угодою з віруючими.

(2) Подальше прощення гріхів решти світу через підготовку до запечатання Нової Угоди (Закону) кров’ю Христа.

Це розділення, що відокремлює Євангельську Церкву від світу, було дуже виразним на картині, а також у вченнях нашого Господа й апостолів. Наш Господь сказав: “Не від світу вони, як і Я не від світу” (Ів. 17: 16). Він доручив їм іти й приносити плід – постійний плід, вічний плід. Апостол говорить про нашого Господа: “Він ублагання [задоволення] за наші гріхи [Церкви], і не тільки за наші, а й за гріхи всього світу” (1 Ів. 2: 2). Тут знову проводиться чітка лінія поділу між “вибраною” Церквою та її благословенням і невибраним світом та благословенням, що прийде до нього свого часу.

Розглядаючи цей образ знову (3 М. 16 розд.), ми бачимо, що існують дві окремі й різні жертви, і що вони не приносилися Богові на Вікові вблагання одночасно:

(1) Кров тельця проливалася першою й приносилася першою.

(2) Кров козла була принесена згодом.

Наш Господь не вмирав двічі, і дві тварини не представляли Його – хіба що як Голову й Тіло. Більше того, образ ясно говорить нам, що два приношення крові на Віко вблагання були застосовні до різних класів: перше, застосоване до покоління Левія, включало священників. Друге застосовувалося до решти народу Ізраїлю. Чи стане хто-небудь стверджувати, що наш Господь Ісус помер двічі: перший раз за позаобразних левитів, а другий – за решту людства? Зрозуміло, що Христос помер один раз за всіх. У чому ж тоді значення цих двох жертв, їхнього роздільного застосування, роздільного прийняття й роздільних благословень?

Ми вже досить докладно відповіли на це запитання в невеличкій брошурі під назвою “Тіні Намету Кращих Жертв”, нове прочитання якої ми пропонуємо всім як глибше вивчення “прихованої таємниці” участі Церкви, Царського Священства, з Ісусом, великим Первосвященником, у стражданнях, у жертвуванні цього

теперішнього часу та в славній праці й благословеннях майбутнього. Пам'ятайте також, що цей трактат було вперше опубліковано в 1880 році. У ньому ми показуємо, що жодна людина не може відкупити свого брата, тому що всі – грішники, всі перебувають під смертним вироком. Ми також показуємо, що смерть нашого Господа, представлена смертю тельця, застосована за дім віри, вільно виправдовує їх від усіх гріхів і дає змогу стати “жертвами, святими й приємними” (Рим. 12: 1). Ми показуємо, що всі жертвоприношення були здійснені Господом; що наша роль закінчується тоді, коли ми приносимо себе в живу жертву, і що якщо ми зберігаємо цей стан самозречення, то Господь вважає нас Новими Створіннями, членами Свого Тіла, нашу плоть – Своєю плоттю, а її страждання та смерть – Своїми стражданнями та смертю.

Так жертва Христа, Голови й Тіла, триває вже понад вісімнадцять століть. Ми віримо, що її завершення вже поруч. Коли Первосвященик прийме останній член Свого Тіла й закінчить жертвоприношення, Він принесе, за завісою, кров (Свою власну кров – кров Своїх членів) на Віко вблагання за весь народ. Тоді станеться те, що Господь обіцяв через пророка Йоїла: Він виляє Свій “Дух на кожне тіло”, так само, як під час завершення й принесення першої жертви Він вилив Свій Дух “на рабів та невольниць” у П'ятидесятницю. Хто, маючи духовний зір, цього не бачить? І якщо ми колись це бачили, а тепер воно стає тьмяним для будь-кого з нас, то який же лік? Усі такі мають негайно звернутися до великого Лікаря за очною маззю. Вони повинні поспішити в страху, щоб їх не охопила повна сліпота й зовнішня темрява. Ми наполегливо рекомендуємо постити, молитися, досліджувати своє серце й щиро прийняти Обіт.

Зверніть увагу на те, що не наш Господь у долгодському стані віддав Себе як викуп за всіх, а ЛЮДИНА Христос Ісус. Він є Викупом за всіх, бо тільки завдяки Його жертві все людство позбудеться вироку гріха й смерті та отримає можливість почути й прийняти радісну звістку про вічне життя. Отже, викуп призначений для всього людства. І хоча спочатку він був застосований до Церкви, потім через Церкву він буде застосований до людства. Вода, яку ми п'ємо, навіть якщо вона приходить до нас по трубах і кранах, все ж є водою з неба.

“ПОСЕРЕДНИК МІЖ БОГОМ І ЛЮДЬМИ”

Як уже зазначалося, ми віримо, що кожного разу, коли в Писанні використовується слово “посередник”, воно стосується угоди

між сторонами, що перебувають у стані відчуження. Бог і світ перебувають у ворожнечі. Бог засудив світ за гріх. Цей осуд все ще лежить на світові (за винятком тієї малої його частини, яка виправдана вірою). “Весь світ лежить у владі злого” (WTV) – усе ще перебуває під осудом. Потрібен був Посередник – хтось, хто став би між цими ворогуючими сторонами й примирив їх. Наш Господь Ісус прийшов у світ, щоб стати Спасителем світу, а також Спасителем Церкви. Праця, яку виконував Ісус, Його жертва, була частиною Божественного плану з метою, щоб Він став Посередником між Богом і людством загалом – світом, грішниками. Ця мета буде досягнута, хоча ще не здійснена. Доречно говорити про нашого Господа Ісуса як про Посередника і про Нову Угоду (Закону), наче її вже укладено, бо ця річ повністю накреслена, передбачена, обіцяна Господом, Який не може казати неправди. Вона перебуває в процесі виконання. Бог укладе таку Угоду з домом Юди й домом Ізраїлю після євангельських днів (Євр. 8: 8-10). Він надасть Посередника, Який потім, протягом Тисячоліття, буде посередником між Богом і людиною. Частина Божественного [R4341] плану полягає в тому, що наш Господь Ісус буде цим Посередником. Тому доречно говорити про Нього як про такого вже зараз – говорити про те, чого ще немає, ніби воно вже є. Це жодною мірою не суперечить думці, що цей Посередник зростає з кожним днем, поповнюючись членами.

Чому має бути затримка? Якщо Ісус Христос, людина, був Посередником, і план щодо Нової Угоди був визначений заздалегідь, то чому б його не ратифікувати одразу? Ми знову відповідаємо, що це було однією з особливостей “захованої таємниці” – “Христос у вас, надія слави” (Кол. 1: 26, 27). Частина Божественного задуму полягала в тому, щоб Ісус, Посередник Нової Угоди (Чия заслуга забезпечує ціну, і Хто незабаром застосує цю ціну для запечатання Нової Угоди (Закону)), був Головою Церкви, яка є Його Тілом: “А ви Тіло Христове, а зосібна ви члени” (1 Кор. 12: 27). У Божественному задумі позаобразний Ісак має містити в собі Церкву. “А ви, браття, діти обітниць за Ісаком” – діти Угоди Віри (Гал. 4: 28). Ісус, Посередник, за Божественним задумом приймає членів, які мають жертвувати разом з Ним і згодом стати Його спадкоємцями з Ним.

Цей клас Церкви не входить до числа “людей” нашого тексту – він не від світу: “Не від світу вони, як і Я не від світу” (Ів. 17: 16). “Світ”,

“люди” потребують великого Посередника, щоб примирити їх із Богом. Нова Угода і Царство, яке вона запровадить, Божественно визначені, щоб принести благословення світові, людям, покарати їх, розбити їхні серця, примусити кожне коліно схилитися й кожний язик визнати на славу Богові. Церква, як Наречена, не тільки розділяє страждання цього часу, а й славу працю примирення “людей”, “світу” з Богом за допомогою влади, сил і впливу Тисячолітнього Царства.

Клас, який зараз прийнятий Господом як окремих від світу, не потребує радикальних заходів Тисячоліття, щоб змусити його схилитися й визнати. Це особливий клас, який, перебуваючи серед гріха, любить праведність і ненавидить беззаконня. Він подібний до свого Господа й Відкупителя, про Якого написано: “Ти полюбив праведність, а беззаконня зненавидів; через це намастив Тебе, Боже, Твій Бог оливою радості [святим Духом] більше, ніж друзів Твоїх [як Голову]” (Євр. 1: 9).

ВОРОГИ ДІЛАМИ, А НЕ СЕРЦЕМ

Але хтось може запитати: хіба апостол не говорить про декого з “дому віри”, що вони колись були приходьками, чужинцями, відлученими від громади ізраїльської? Дійсно, так і Корнилій був поганином, але шанував Бога й давав багато милостині народу. Але, як поганин, він, природно, був відлучений від привілеїв і благословень Ізраїлю доти, доки Христос не поклав кінець Угоді Закону, прибивши її до хреста, і не допустив поган до Своєї милості та до ще більших благословень первісної Угоди.

Але хіба Апостол не каже, що дехто з тих, що стали святими, були брехунами й мерзенними людьми, що “були колись відчужені й вороги думкою в злих учинках”, і хіба може світ бути гіршим за цей опис? (Кол. 1: 21). Ми відповідаємо: якщо говорити про діла й божественні критерії, то це дійсно так, “щоб замкнути всякі уста, і щоб став увесь світ винний Богові” – як юдеї, так і погани (Рим. 3: 19). Але ті, хто в серці не чинив опору світлу та Правді, мали інше становище в Божественній оцінці. У невігластві та слабкостях вони були подібні до всього світу, але в інших відношеннях дуже відрізнялися й по-іншому оцінювалися Господом. Вони, завдяки своєму добросердю, отримали благословення, були притягнуті Отцем до Христа, щоб виправдатися вірою в дорогоцінну кров, освятитися пізнанням Правди і в такий спосіб стати співучасниками Христових страждань і Його прийдешньої слави та праці. У цьому віці

тільки такі притягнуті й тільки такі прийняті: “Ніхто бо не може до Мене прийти, як Отець, що послав Мене, не притягне його” (Ів. 6: 44). Про таких “вибраних” святий Павло каже: “Коли за нас Бог, то хто проти нас?” “Той, Хто в вас розпочав добре діло, виконає його”. Вони потребували крові й не могли бути виправдані без жертви Відкупителя, але вони не потребують того, щоб Він став для них посередником Нової Угоди (Закону), оскільки вони прийнятні під кращою Угодою, Угодою Віри, укладеною з Авраамом.

Ми бачимо цю різницю в теперішньому часі: дехто, перебуваючи під впливом омани, відчуває страх перед вічними муками й може зовні жити відповідно до високих критеріїв, при цьому маючи любов до гріха, але боячись його чинити. Коли Правда досягає таких і їхні страхи розсіюються, вони не відчувають особливої схильності до благочестя. Інші, навпаки, чуючи про Господню благодать і чудесні провидіння, є притягнуті, спонукувані стати послідовниками Ісуса, навіть ціною жертви й земних інтересів. Цьому останньому класу не потрібен посередник, який би підстьобував їх до згоди з Божественними Законами. У міру своїх можливостей вони з радістю виконують Божу волю. Цю віру та її дух послуху Бог зараховує їм у праведність. Після виправдання вірою в Його Кров вони запрошені стати членами Христа. Їхнє число буде достатнім, щоб доповнити склад Його Тіла, доповнити страждання Христа й становити “вибраних” членів Посередника для світу – для людей.

Згадаймо, що Мойсей був посередником Угоди Закону, яка зазнала невдачі не тому, що Закон був поганим, а тому, що її посередник був нездатний зробити для народу все, чого він потребував. Бог має намір дати цьому народові, а через нього й іншим народам, Христа, кращого Посередника під Новою Угодою, тобто Домовленістю, запечатаною Його Кров’ю – заслугою Його жертви, застосованої опосередковано через Церкву. Згадайте, як святий Петро, розповідаючи про часи Реституції, що будуть запроваджені в другому приході Ісуса, каже: “Бо Мойсей провіщав: Господь Бог вам Пророка підійме від ваших братів, як мене” (Дії 3: 22). Підняття Пророка, як Мойсей, почалося в особі нашого Господа Ісуса, Голови. Цей процес підняття триває протягом усього цього віку й незабаром буде завершений. Позаобразний Мойсей, Христос і Церква, Голова й Тіло, має бути посередником Нової Угоди між Богом та

Ізраїлем, віддавна обіцяної. Те, що апостол не говорить про щось, що вже сталося, видно з контексту: “І станеться, що кожна душа, яка не послухала б того Пророка, знищена буде з народу” (Дії 3: 23). Усі, хто не послухається Ісуса в цьому Євангельському віці, не будуть знищені; але за великого Посередника між

Богом і людьми, позаобразного Мойсея, Який правитиме світом упродовж Тисячоліття, вповняться слова Писання – усі, хто відмовиться від Божественної милості під цією Новою Угодою, будуть цілковито знищені.

R4340 (1909 р.)

ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ ЙОГО ГНІВУ

Біблія знову й знову говорить нам про великий день гніву, що насувається на світ, – день загального розрахунку, “день, як палатиме гнів Його [Господа]”, “день гніву”, “час утиску, якого не було від існування люду аж до цього часу”.

Цей день утиску описується по-різному. Він описується як вихор руйнування, і як потоп знищення, і як вогонь, що пожирає все перед собою. Він розташований наприкінці цього віку та є немов темна хмара на зорі нової епохи. Він містить, по-перше, випробування для Церкви, святих, і, по-друге, скорботу для світу загалом. Опис деяких із цих судів і випробувань дехто неправильно зрозумів як такий, що означає вічні муки, оскільки їхній символічний характер не був повністю усвідомлений.

На доказ того, що ці висловлювання про “вогонь” мають символічний характер, наведемо один уривок. Читаємо в Софонії 3: 8: “Тому то чекайте Мене, промовляє Господь, на той день, коли встану, як свідок, бо право Моє позбирати народи, згромадити царства, щоб вилити на них Свою лють, увесь жар Свого гніву, бо огнем Моїх задрощів буде поглинута ціла земля”. Ми не в змозі знайти уривок, який виразніше розповідає про утиск і вогонь того дня. Зверніть увагу, що це вогонь Божого гніву, а не буквальний вогонь. Зауважте також, що після того, як вогонь згасне – після великої пожежі утиску, – людство все ще буде на землі й отримає благословення. У наступному вірші говориться: “Бо тоді уста чисті народам Я дам, щоб усі вони кликали Ймення Господнє, щоб раменом одним послужити Йому”. Так коротко показано результат жахливого спалення. День гніву прийде у вигляді фінансової, політичної, громадської та релігійної конвульсії, в якій теперішня земля (суспільний устрій) зникне з великим сум’яттям, а нові небеса (духовна влада) і нова земля (суспільний устрій) перейдуть під постійний контроль уряду Еммануїла. Безлад, словесна плутанина, вавилонська вежа сучасності, які так спантеличують людство, поступляться місцем чистому посланню Божественної

правди, звільнивши світ від кричущих оман, що одурманили й спантеличили його. Руйнування панівних інституцій обійдеться дорого, але результати будуть варті того. Описи цього дня гніву настільки яскраві, що “другі адвентисти” побудували на них теорію, що земля буде спалена до тла і їй знадобиться тисяча років, щоб охолонути, після закінчення яких Христос і Церква, за їхніми словами, повернуться на землю й створять із попелу Рай. Не тільки адвентисти винні в такому неправильному тлумаченні; майже всі віровчення християнства згадують цей великий день, цю епоху, якою закінчиться Євангельський вік, і описують її як період буквального спалення землі.

Правильне тлумачення цієї речі полягає в тому, що згадані різні описи є символічними, а не буквальними. Вони описують час розплати Бога зі світом, коли Справедливість буде улагоджена у багатьох справах, коли відплати потребуватимуть ті, хто свідомо порушував закони праведності або похвалював такі вчинки інших і мав з них вигоду. Це і є згаданий у Біблії “день помсти”, про який Господь каже: “Мені помста належить, Я відплачу” (Рим. 12: 19). Відплата, яка впаде на нинішнє покоління, не буде лише відплатою за його власні несправедливості [OV059] й нездатність застосовувати праведні принципи. Вочевидь, Господь має намір покласти на теперішнє покоління відповідальність за провини попередніх часів, бо замість того, щоб належно викрити минуле та засудити доктрини й практики “середньовіччя”, теперішнє покоління значною мірою повторно схвалило їх і зберегло у своїх віровченнях, хоча, зважаючи на сучасні переваги, для цього немає виправдання.

Серед несправедливостей і нерівностей, за які Господь жадає звіту, є звірства “середньовіччя”, коли з міркувань совісті чоловіків і жінок катували, а багатьох із них спалювали на вогнищі. Говорячи мовою Писання, кров мучеників досі волає про помсту, і нинішнє покоління у великий день утиску мусить відшкодувати збитки. Комусь це може здатися

несправедливістю з боку Божественного уряду, але ми можемо бути певні, що Суддя всієї землі вчинить правильно, і коли ми ясно побачимо цю річ, всі, хто любить праведність, зможуть підтримати Його дії.

Якщо визнати, що гоніння середньовіччя відбувалися переважно внаслідок засліплення, темряви та забобонів, то можна також визнати, що у світлі сучасних можливостей чесні серцем не мають виправдання, щоб, як і раніше, дотримуватись цих теорій та забобонів, але мають усі можливості прийти до світла пізнання славного Євангелія та інтелектуального розуміння вчень Божого Слова. Більшість ухиляється від цієї відповідальності, у той час, як багато хто, маючи ясне бачення, не виконує свій обов'язок і не бажає стати на захист Правди проти неправди, оскільки це коштуватиме їм честі, становища та "хліба з маслом".

Подібні принципи діяли наприкінці Юдейського віку, і в цій аргументації ми чітко йдемо за вказівками великого Учителя, Який сказав юдеям під час жнивного часу їхнього віку, що Бог зажадає від цього роду всієї праведної крові, пролитої на землі з часів праведного Авеля. "Щоб спала на вас уся праведна кров, що пролита була на землі, від крові Авеля праведного, аж до крові Захарія, Варахіїноного сина, що ви замордували його між храмом і жертівником" (Мт. 23: 35).

Рід, до якого звертався наш Господь, мав велику перевагу в усіх відношеннях над усіма своїми попередниками й не зміг отримати з цього користі. Він сказав їм: "Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри, що пророкам надгробники ставите, і праведникам прикрашаєте пам'ятники, та говорите: Якби ми жили за днів наших батьків, то ми не були б спілниками їхніми в крові пророків" (Мт. 23: 29, 30). Проте з нашим Господом і апостолами вони обійшлися гірше, ніж їхні батьки з пророками. Наскільки жахливим було відвідання Божественним судом юдейського народу, добре відомо всім, хто знайомий з його історією. Відомо, що майже 2 000 000 людей загинули під час облоги Єрусалиму після міжусобної війни, тобто часу анархії. Події, які спіткали природний Ізраїль і призвели до повного повалення цього народу в 70 р. н. е., були, можливо, найжахливішими, які коли-небудь відбувалися з яким-небудь народом. Вони були прообразом, провісником ще жахливіших подій, які мають прийти на християнство (номінальний духовний Ізраїль) під час "жнив" цього віку. Не нам боротися зі світом, щоб запобігти

цьому утиску, що насувається, цьому дню гніву. Справді, Святе Письмо запевняє нас у зв'язку з оголошенням цього дня утиску, що "цього не зрозуміють усі несправедливі, а розумні зрозуміють" (Дан. 12: 1, 9, 10).

Божественне Об'явлення про час утиску призначене тільки для частини світу – Церкви, для її настанови, навчання, керівництва, "щоб Божа людина була в усьому вправна й цілковито споряджена до всякого доброго діла" (WTV), і щоб "ви, браття, не [були] в темряві", "бо він [день той], немов сітка, захопить усіх, що живуть по всій землі" (1 Сол. 5: 2-6; Лк. 21: 35, Дерк.). Ця стаття, таким чином, навряд чи сподобається широкому колу читачів, хіба що в тому значенні, що когось може забавляти те, що вважається безглуздим зацікавленням передбаченнями Божого Слова.

Писання цілком виразно вказує на те, що утиск цього "дня гніву" буде анархією – "і пускав Я всіх людей одного проти одного". І навпаки, відомо, що тенденція наших днів [OV060] є в протилежному напрямку – від індивідуалізму до спілок, трестів і об'єднань. Це проявляється в усіх сферах – церковній, політичній, громадській та фінансовій. І наша увага виразно звернена саме на таку тенденцію конфедерації, федерації, адже, як до потопу на землі були велетні, так і до того, як великий час утиску перейде в катаклізм, мають бути велетенські інституції та системи. Писання говорить Господньому народові: "Не кажіть змова на все, на що каже змова цей народ, і не бійтесь того, чого він боїться, і не лякайтесь" (Іс. 8: 12).

Спостережливі люди не забарилися помітити, що в той самий час, як відбувається об'єднання капіталу та праці, існує чітка лінія поділу, по один бік якої перебувають багаті трести, королі та їхні армії, фінансові, релігійні, політичні, а по іншій – маси. Обидві сторони агресивні. І ті, й інші з кожним днем зростають у чисельності та силі. Обидві дедалі більше переконуються у своїй правоті, і обидві більше, ніж будь-коли, усвідомлюють, що випробування їхніх сил у могутньому конфлікті не за горами. Тільки Писання передбачило ці умови й наслідки.

Жодна зі сторін не поступиться. Конфлікт буде найсуворішим в історії світу – тим паче, що обидві сторони на початку боротьби будуть упевнені в справедливості своєї справи, у своїй силі й неминучості своєї перемоги. Тому конфлікт буде доходити до ножа, а ніж – до рукояті. Обидві сторони очікуватимуть перемоги мирними засобами, але обидві сторони, керуючись

чистим самолюбством, у своїх судженнях втрачуть здоровий глузд, через що результати будуть жахливими, такими, що не піддаються опису. Ті, хто спочатку дотримувався мирних методів, у своєму розчаруванні й відчаї стануть анархічно налаштованими. У результаті організована система цивілізації, яка зараз переважає, сама себе знищить у той самий момент, коли з усіх боків буде здаватися, що вона досягла кульмінації процвітання. Таким чином, вона послужить вічним уроком для людей і ангелів про руйнівну тенденцію егоїзму, породженого гріхом. І хоча це називається “днем гніву Господнього”, він радше здається природним наслідком порушення Божественного Закону, аніж прямим втручанням Всемогутнього в людські справи.

Святе Письмо говорить нам, що Бог озлобив серце фараона, швидко вислухавши його молитву й звільнивши від різних кар (покарань), які він одну за одною сам накликав на себе. Інакше кажучи, Божа доброта, яка мала скерувати його правильним шляхом, справила зворотний ефект, озлобивши, а не пом'якшивши його серце. Схоже, відбувається і в наші дні. Протягом останнього століття Господь знімає з очей людства завісу невігластва. Він дозволив людському розуму бути осяяним великим інтелектом, який раніше зберігався в таємниці. Результатом цього стали всілякі винаходи, що принесли людству гарні умови, розкіш, зручності та багатство, які виходять за межі найсолодших мрій користолюбства й залишили в минулому казки “Тисячі й Однієї Ночі”, так само як дугова лампа витіснила сальні свічки. Чого можна було б очікувати від Божих створінь при такій прихильності, таких благословеннях з Його рук: якої святобливості, якої вірності, якої доброти до ближніх, якого задоволення, якого миру, якого прагнення пізнати Божу волю, якого намагання виконувати її й прославляти Його в тілі та в душі! Але чи подібні благословенні умови присутні якоюсь мірою тепер? На жаль, ні! Все виявилось зовсім іншим. Невдоволення, нешанобливість, невірність, егоїзм поширені сьогодні більше, ніж будь-коли досі. Замість того, щоб поставити собі питання “Чим я відплачу Господу Богу моему за всі Його блага?”, вчений світ намагається повністю позбутися Всемогутнього – Його особи. Науковці кажуть, що все, що ми отримали, є результатом природних процесів; що природа – наш Бог; що розумний Творець не потрібний; що перша частина протоплазматичного життя виникла в лужному середовищі моря; що людина – лише

вищий етап розвитку цієї еволюції матерії; що їй не потрібен Бог; що вона не потрапляла в гріх і не потребувала Відкупителя від гріха та будь-якого Тисячолітнього Царства з реституційними зусиллями підняти її. Практично всі професори й випускники коледжів дотримуються цієї безбожної теорії – що нам не потрібен розумний, [OV061] найвищий Творець, а потрібна сліпа діюча сила; що всі міркування про Божественну Мудрість, Справедливість, Любов і Силу – безглуздя; що кожен череп створює свого власного Бога відповідно до свого розвитку цих якостей. Іншими словами, людина сама собі Бог. “Безумний говорить у серці своїм: Нема Бога!” (Пс. 13: 1).

Нас не повинно дивувати, що туди, куди ведуть професори, піде й суспільство. Таким чином, під керівництвом коледжів і кафедр поступово, дюйм за дюймом, обережно, підринається віра в Бога та в Біблію як Його Об'явлення. У цьому факті криється причина жахливих безчинств, які незабаром охоплять християнство; так само як століття тому атеїзм у Франції призвів до панування терору. І, до речі, Французька революція в Біблії значною мірою є провісником всесвітнього терору, якого незабаром можна очікувати.

Те, що Бог передбачив нинішні умови й провістив їх понад дві тисячі років тому, ясно видно з висловлювань в Даниїла 12 розд. Пророк отримав послання для народу Ізраїлю, яке було йому пояснене, але від нього було приховано дуже цікаві деталі, що стосувалися не його народу, а кінця цього віку. Він ревно молився про них і отримав відповідь від ангела: “А ти, Даниїле, заховай ці слова, і запечатай цю книгу аж до часу кінця. Багато бігатимуть туди-сюди й знання намножиться. ... розумні зрозуміють. ... І буде час утиску, якого ніколи не було відтоді, як був народ, і до цього часу” (Ротерг.). Уважно подивіться на це пророцтво. Його твердження прекрасні у своїй простоті; і сьогоднішні дні неможливо описати краще за допомогою тієї ж кількості слів. Перший пункт позначає наші дні швидкого пересування й того, як люди перетинають море й сушу в усіх напрямках – “бігають туди-сюди”. Раніше таких днів не було. Менше століття тому на землі не було жодного парового двигуна, жодного залізничного потягу, жодної рейки. І раптом, як за помахом чарівної палички, залізні дороги вкривають усю цивілізовану землю, і людство стрімголов рушає у всіх напрямках, немовби

маючи намір виконати це пророцтво, про яке більшість взагалі не здогадується.

Проте великий християнський астроном Ньютон, вивчаючи цей уривок задовго до появи залізниць, заявив про свою віру в його виконання, припустивши, що буде відкрито вид транспорту, який безпечно перевозитиме людей зі швидкістю “п’ятдесят миль на годину”. Тут ми бачимо мудрість людини, яка прислухається до Божого Слова. Відповідно, ми також бачимо безглуздя людини, яка нехтує Божим Словом: великий Вольтер, висміюючи Біблію, звернув увагу на коментар сера Ісаака Ньютона і назвав його “бідним старим, який вижив з розуму”, якого ввела в оману ця безглузда книга, Біблія. Контраст посилюється, якщо згадати, що Вольтер помер лише за кілька років до винаходу локомотива, тоді як християнський філософ помер майже за століття до цього.

Зазначимо також, що друга особливість цього пророцтва справдилася з такою ж ретельністю. У світі вибухнула лихоманка загальної освіти – у всіх частинах християнства були відкриті громадські школи. Освіта не тільки надається безплатно, а й, немов на підтвердження виконання цього пророцтва, стала обов’язковою для тих, хто не знає про існування такого пророцтва. Хто скаже нам, що все це – чиста випадковість? Якщо це випадковість, то, дійсно, “правда дивніша за вигадку”.

Тепер ми переходимо до третьої особливості: “Розумні зрозуміють” – не по-світськи розумні, а ті, про кого Святе Письмо говорить: “Небагато хто мудрі за тілом, небагато хто сильні, небагато хто шляхетні. Але Бог вибрав немудре світу”, щоб бути Його вибраною Церквою. Цілком очевидно, що намір тут – вказати на тих із Церкви,

хто розумний стосовно Бога, – на “розумних дів”. Вони, і тільки вони, можуть повністю зрозуміти нинішню ситуацію, час, у який ми живемо, виконання цих пророцтв і їхню кульмінацію у великому часі утиску, “дні помсти”, яким закінчиться цей вік, поступаючись місцем новій епосі під правлінням Еммануїла.

Далі ми відзначаємо четверту особливість пророцтва: “І буде час утиску, якого ніколи не було відтоді, як був [OV062] народ” (Ротерг.). Це в точності відповідає нашій темі. Ми вже описали деякі з прийдешніх бід та їхні причини. Тут ми просто відзначаємо їхній зв’язок з іншими частинами цього пророцтва. Як загальна освіта з’явилася внаслідок змішання народів через обмін та пересування й пробудила честолюбство, так і загальна освіта світу готує його до катаклізму утиску. Найбільше благословення світу – знання – стає його найбільшим прокляттям. Освіта, яка має приносити всьому людству більше миру, задоволення, радості, визнання Творця й один одного, справляє зворотний ефект – невдоволення, яке незабаром тільки посилиться. Егоїстичні амбіції незабаром призведуть до власного руйнування. У зв’язку з цим яку пораду дає Святе Письмо святим і світу загалом? Для перших вона така: “Повністю довіряйте Богові, і нехай терпеливість має чин досконалий. Очікуйте на Господа. Майте довіру, що Його методи найкращі з усякого погляду. Шукайте Небесного Царства – прагніть зробити своє покликання й обрання певним шляхом жертви всіх земних інтересів”. Іншим же, тим, хто має вуха, щоб слухати, послання звучить так: “Шукайте правди, шукайте смирення, може будете сховані ви в день Господнього гніву” (Соф. 2: 3).

OV058

ЛІТЕРАТУРА

Пропонуємо читачам наступні книги та брошури:

- Серія книг “Виклади Святого Письма”
  - Том 1 – “Божественний план віків” (укр.)
  - Том 2 – “Надійшов час” (укр. та рос.)
  - Том 3 – “Нехай прийде Царство Твоє” (укр. та рос.)
  - Том 4 – “Битва Армагеддону” (укр.)
  - Том 5 – “Примирення між Богом і людьми” (укр.)
  - Том 6 – “Нове Створіння” (укр.)
- Небесна Манна (укр. та рос.)
- Фото-драма сотворення (рос.)
- На переломі віків (видання 2004 р., 92 стор.) (укр.)
- Боже Царство (86 стор.) (укр.)
- Біблійні люди (450 стор., видання 1995 р.) (укр.)

- Надія (22 стор.) (укр.)
- Кров Примирення (28 стор.) (укр.)
- Нові небеса і нова земля (24 стор.) (укр.)
- Чому Бог дозволив зло? (28 стор.) (укр.)
- Що таке душа? (34 стор.) (укр.)
- Что говорит Священное Писание о спиритизме? (88 стор.) (рос.)
- Де є померлі? (62 стор.) (укр.)
- Свічник (періодичне видання, 46 стор.)

Вся література висилається безкоштовно.

Просимо завітати в Інтернет на сторінку www.scripturestudy.net, де можна знайти додаткову літературу українською та російською мовами.